

CÀ PHÊ TƯ VẤN

nghệ thuật

khuyên giải người khác

Linh mục Giuse Trần Đình Long, sss
(Biên soạn theo Tiến sĩ Tâm lý Harold Sala)

TỦ SÁCH TÂM LÝ

**“CÀ PHÊ TƯ VẤN”
NGHỆ THUẬT KHUYÊN GIẢI NGƯỜI KHÁC**

**Linh Mục Giuse Trần Đình Long, sss
(Biên soạn theo Tiến sĩ Tâm Lý Harold Sala)**

**TỦ SÁCH TÂM LÝ
2009**

LỜI NGỎ

“Này, bạn nghĩ sao?”

Hãy nghĩ đến tình huống khi bạn đang ngồi nhâm nhi một tách cà phê với một người bạn, hoặc gặp nhau ở ngay bãi đậu xe, hoặc tại cửa nhà thờ sau thánh lễ, bạn của bạn bắt đầu cởi mở, thổ lộ một vài vấn đề khá riêng tư, và rồi người ấy hỏi : “Này, bạn nghĩ mình nên làm gì?”

Có thể bạn không phải là chuyên gia tư vấn.

Có thể bạn không phải là người khuyên giải có nghiệp vụ.

Có thể bạn chưa từng tham dự một lớp học về khuyên giải hoặc tâm lý học.

Có thể bạn chưa từng bao giờ nghĩ rằng chính bạn là một người nào đó có thể giúp đỡ người khác.

Bây giờ đây, ngay khi bạn nói : “À, tôi nghĩ thế này...” là lúc bạn đang đưa ra lời khuyên giải. Chúa đã mở một cánh cửa cho bạn để giúp đỡ ai đó, có thể hiển hiện thông qua bạn, như là một kênh diu dặt thiêng liêng.

Tài liệu này không dành cho những nhà chuyên nghiệp vì họ đã có đầy đủ tư liệu rồi. Đúng hơn là dành cho bạn, vốn là người có rất ít nghiệp vụ, và chưa được đào tạo chuyên nghiệp về khuyên giải hoặc tư vấn. Tuy thế, bạn sẽ tự nhận ra rằng mình ở vào một vị thế giúp đỡ thông qua khuyên giải những người đang trực diện với khó khăn trước mắt trong cuộc sống của riêng họ.

Thánh vịnh 37, 30-31 viết : “Miệng người công chính niệm lẽ khôn ngoan, và lưỡi họ nói lên điều chính trực. Luật Thiên Chúa họ ghi tạc vào lòng, bước chân đi không hề xiêu té.”

Tài liệu này nhằm mục đích giúp cho bạn trở nên hữu hiệu hơn trong việc giúp đỡ người khác. Đó không hẳn là một quyển sách kỹ thuật, nhưng được trình bày dễ hiểu, thực dụng và trước sau đều dựa vào Thánh Kinh.

Ước mong với thành tâm học hỏi, bạn có thể trở thành người hữu hiệu khi có người cần đến bạn để xin vài lời “Cà Phê Tư Vấn”

CHƯƠNG 1

NHỮNG NGUYÊN TẮC CĂN BẢN

I- Bạn Có Thể Là Một Người Giúp Đỡ Con Người

Nếu bạn có một vấn đề riêng tư, ai là người trước tiên để bạn tìm đến nhờ vả ? Có nhiều khả năng bạn sẽ trả lời : “Tôi sẽ đến gặp một người bạn tốt, một người láng giềng hoặc một người thân, mà tôi đã trân trọng.”

Thật hoàn toàn tự nhiên khi chúng ta tìm kiếm sự cố vấn và khuyên giải từ những người biết mình và thân thiết với mình.

Nói cho cùng, chúng ta thường cảm thấy thoải mái với những người đồng đẳng với mình và có thể dễ dàng liên hệ với họ. Ngay khi bạn nói : “Vậy bạn nghĩ tôi nên làm thế nào?” Đối tượng đang trò chuyện sẽ ngừng đóng vai thánh giả và trở thành người khuyên giải.

Bạn không cần phải trở thành một nhà tâm lý học hoặc một nhà phân tích tâm lý học được đào tạo lâm sàng để giúp đỡ người ta. Bạn không cần phải có được năng lực giải mộng, giải mã các vết mực trên giấy, hoặc nhận dạng những biểu hiện tâm lý sâu lắng.

Có ít nhất 58 lần từ “lẫn nhau”, “cho nhau”, “cùng nhau” được nhắc đến trong Tân Ước, điều này nhấn mạnh đến trách nhiệm của mỗi một cá nhân đối với người khác. Bởi vì chúng ta không bao giờ nghĩ rằng bản thân mình là “những nhà tư vấn chuyên nghiệp” và chúng ta trốn tránh trách nhiệm đó, bỏ mặc người khác, và để lại sau lưng một số đông người đang bị tổn thương, những người mà chúng ta có thể đã giúp đỡ được. Đó cũng là một phần ý nghĩa sự việc mà Thánh Phaolô thúc giục giáo đoàn Galata phải làm, trong việc cùng chia sẻ gánh nặng của nhau giữa con người và con người, để hoàn thiện định luật yêu thương (Gl 6,1-5). Đã đến lúc chúng ta cùng gánh vác trách nhiệm cho nhau.

Chúng ta chẳng có lý do gì để tranh cãi với tâm lý học hiện đại hay với bất kỳ môn khoa học nào, ngoại trừ trong vài lĩnh vực mà các nhà khoa học đó mâu thuẫn với căn bản của Thánh Kinh. Đồng thời, chúng ta phải tiếp cận toàn bộ vấn đề với một xác tín rằng Thánh Kinh là nơi chứa đựng sự uyên thâm vô hạn định về nội tại của các sự vật, những điều mà con người trong tâm trạng tuyệt vọng cần đến.

Chúng ta đánh giá cao những người đang thực hiện bốn phận giúp đỡ người khác. Họ là những nhà tâm lý học, bác sĩ chuyên khoa, các chuyên gia tâm thần học, các nhà tư vấn, những người chữa bệnh bằng các liệu pháp tâm lý. Họ chữa trị, giúp đỡ và an ủi rất nhiều người. Tuy nhiên, bạn không cần phải là một chuyên gia mới có thể giúp đỡ hay khuyên giải người khác. Hầu hết những lời khuyên giải được đưa ra ngày nay là của những người chỉ được đào tạo, huấn luyện rất ít, hoặc vãn chưa từng được đào tạo, bất kỳ lúc nào, việc ấy trở thành công việc khuyên giải cho con người.

Không thể nào dân Chúa chỉ dựa vào riêng những chuyên gia Kitô Giáo đã được đào tạo để có thể tiếp cận, thấu hiểu được tất cả nhu cầu của cộng đoàn Kitô hữu. Bởi vì đâu có bao nhiêu chuyên gia tâm cỡ đến vậy. Bạn cũng có thể giúp đỡ người khác một cách hiệu quả và sâu sắc, ngay khi có người đến hỏi : “Bạn nghĩ sao?”

Một vài người nói rằng : “Chúng tôi không tin vào việc khuyên giải hay tư vấn, chúng tôi chỉ đọc kinh và cầu nguyện là đủ rồi!” Tuy nhiên, những cá nhân ở vị thế tiêu cực như vậy lại không nhận ra rằng bất cứ khi nào họ thốt lên : “Tôi nghĩ anh nên thế này, thế khác...” và đề nghị một giải pháp, một cách thức hành động nào đó cho nhu cầu riêng tư của một cá nhân, là họ đã đặt bản thân họ vào vị trí của người khuyên giải. Ngay khi nhận thức như vậy họ thiếu sót không nhận thấy rằng cách điều trị của Chúa Giêsu là phương thức trị liệu tâm thần học thanh khiết nhất, đã từng được áp dụng để chữa trị các vết thương về tinh thần, tình cảm của những người đang bị tổn thương trong cảm nhận.

Tất cả những gì mà chúng ta cần là có một nhận thức đúng đắn. Nếu việc khuyên giải được gọi bằng vài tên khác như tư vấn, linh hướng, đồng hành, cố vấn, hướng dẫn xử sự hoặc trợ giúp... có thể nó sẽ được một số người dễ dàng chấp nhận hơn. Thánh Phaolô viết rằng chúng ta là những kẻ có lòng tin được trao ban “sứ vụ hoà giải”, có nghĩa là chúng ta đưa con người về hòa hợp với Thiên Chúa và với nhau (xem 2 Cr 5, 16 -19).

II- Bạn Được Ủy Thác Để Giúp Người

Thánh Phaolô viết cho giáo đoàn Galat : *“Thưa anh em, nếu có ai vướng mắc tội nào, thì anh em, những người được Thần Khí thúc đẩy, hãy lấy tinh thần hiền hòa mà sửa dạy người ấy”* (Gl 6,1). Từ mà thánh Phaolô dùng để chỉ tội lỗi, paraptoma, có nghĩa là “bước lầm lạc, sự phạm tội, tội lỗi”. Qua sự khuyên giải, chúng ta giúp con người tránh khỏi những bước lầm lạc, những bước đi mà thường đưa họ ra khỏi vòng tay của Chúa, hậu quả là làm tan vỡ các mối quan hệ và để lại những trái tim tan nát.

Người ta tìm kiếm lời khuyên và sự tư vấn bởi vì đang hoang mang, đang bị tổn thương, bởi vì phải quyết định nhưng không đủ khôn ngoan hay thiếu vắng phương hướng cần thiết để có thể tự đề ra một quyết định cụ thể. Mỗi khi người ta đến xin một lời khuyên là muốn có một sự xác nhận cho những gì mà mình thật sự muốn làm, hay dự định làm bằng mọi cách, nhưng thường là không tin chắc lắm vào bản thân mình. Thông qua tiến trình tư vấn - bạn có thể gọi tên nó là trợ giúp, hay khuyên giải (thật sự nó gồm cả hai mặt đó) – chúng ta giúp đỡ anh chị em đang đau khổ vì tổn thương tìm thấy hồng ân của Thiên Chúa trong cuộc đời họ.

“Tôi là ai mà có quyền nói với một người khác nên làm cái gì?” Bạn là một người con của Chúa, đôi bàn chân đứng vững trên tảng đá vững chắc mang tên Chúa Kitô! Bạn là một trong những người đã được giao phó sống theo Thánh Kinh. Bởi vì Thánh Kinh *“là ngọn đèn dẫn dắt chúng ta bước, là ánh sáng soi đường chúng ta đi”*. Bạn có thể dùng Thánh Kinh để giúp những

người đang nỗ lực tìm một phương hướng nhất định cho cuộc đời họ. Hãy tra cứu các cụm từ “lẫn nhau” trong quyển Thánh Kinh.

Trong các lời chỉ dẫn, bạn sẽ nhận ra chúng ta phải :

Thương yêu lẫn nhau - Cầu nguyện cho nhau - Chia sẻ gánh nặng cho nhau - Khuyến khích lẫn nhau - Cổ vũ lẫn nhau.

Và khi làm như vậy, bạn trở thành một người khuyên giải. Có biết bao nơi trên thế giới, nhất là quanh vùng đầm lầy, một điều kiện tạo thành thực trạng mà các nhà địa lý học gọi là “cát lún” (quicksand). Những khu vực này có loại bẫy cát mềm và ướt lóng, sẽ nuốt chửng động vật hay con người, và thế là tước đi cuộc sống của con người hay động vật đó nếu không được cứu vớt. Không một cá nhân nào trong tình trạng bình thường lại có ý định bước vào vùng cát lún. Nhưng một khi đã vướng vào vòng phong tỏa của cát lún, người đang bị sa lầy cầu cứu một sự giúp đỡ đưa người ấy ra khỏi hiểm họa bị nuốt chửng chết người.

Trong cuộc sống có nhiều tình huống nhận chìm một con người, dìm người ấy vào cảnh hầu như không còn lối thoát, trừ phi có một bàn tay vững chắc đưa ra giúp đỡ người ấy ra khỏi bãi lầy đang nhận chìm con người.

Người nào tự cảm thấy bản thân không xứng đáng là một người khuyên giải thì thường sai lầm không nhận ra rằng mình có tiềm lực hiển hiện, ngay cả những lời chỉ dẫn sâu sắc, tiếc rằng người ấy ít khi dụng đến.

Thánh Thần của Thiên Chúa ngự trị ở người có đức tin và có thể hướng dẫn người ấy lúc họ khuyên giải người khác. Lại nữa, là một Kitô hữu, bạn còn có tiềm lực của Thánh Kinh để soi sáng và hướng dẫn bạn.

CHƯƠNG 2

BUƯỚC KHỞI ĐỘNG

Ngày nay chúng ta sống trong một thế giới toàn những quyết định chóng vánh, thức ăn nhanh và những giải quyết nhanh gọn. Chúng ta không thích trì hoãn chờ đến ngày mai. Chúng ta muốn có tất cả trong ngày hôm nay

Khi đến lúc cần giải quyết các vấn đề rối ren, phần lớn người ta muốn có cách giải quyết tức thời. Nếu bạn giúp đỡ một người bạn – cho dù trong một tình huống thông thường bên tách cà phê, hay là một cuộc gặp riêng tại văn phòng bạn với một đồng nghiệp cần lượm lặt một vài kinh nghiệm có thể làm sáng tỏ những vướng mắc của anh ta – bạn cần phải hiểu rằng khuyên giải hay tư vấn là một vấn đề cực kỳ nghiêm túc và tốn rất nhiều thời gian.

Để lái xe bạn phải có bằng. Làm nha sĩ nhỏ răng người khác, bạn phải có học và được cơ quan nhà nước hay các tổ chức y tế cấp bằng. Để trở thành kiến trúc sư đòi hỏi việc đào tạo và chính thức công nhận. Tại sao phải như thế? Chỉ vì liên quan đến an toàn và sức khỏe, có thể cả đến mạng sống con người. Không ai dám coi nhẹ trách nhiệm này.

Tương tự, khi bạn nói “Tôi nghĩ bạn nên...” và kết thúc câu đó, bạn trở thành chất xúc tác tiềm tàng, sau đó thay đổi toàn bộ hướng đi cuộc sống của một người. Đề ra phương hướng là một vấn đề hệ trọng, dù rằng bạn có được đền bù xứng đáng cho sự sáng suốt của mình, hay đơn giản chỉ là một cuộc trao đổi thông thường quanh ly cà phê.

I - Khuyên Giải Là Tiếp Nói Sứ Mạng Của Chúa Giêsu

Sự khuyên giải tiếp nối sứ mạng chữa lành của Chúa Giêsu, đặc biệt là trong lĩnh vực cảm xúc. Thật sự không thể tách bạch cảm xúc ra khỏi tinh thần. Có nhiều người bị thương tổn về mặt tinh thần vì tình cảm bị tan vỡ, rồi sẽ lành bệnh khi chúng ta dẫn

dắt họ đến chỗ hiểu biết, gặp gỡ và tin tưởng phó thác nơi Chúa Giêsu.

Bạn không cần nói với người ta rằng: “Vấn đề của bạn chính là bạn đang bị tổn thương về mặt tinh thần!” Họ biết rõ điều ấy. Vấn đề là họ không biết phải làm gì thôi. Ai đó có nói: “Ồ nghĩa là khi một người hành khất chỉ cho một người hành khất khác chỗ kiếm được tiền.” Đó là việc làm của một người khuyển giải có đức tin. Anh ta không mạo muội tỏ vẻ hoàn hảo, hay vượt hẳn mọi người khác như một người không lờ về mặt tinh thần; anh ta chỉ cần biết đến đâu để được giúp đỡ.

Hầu hết sứ vụ của Đức Giêsu dựa trên căn bản trực diện (một-đối-một). Mặc dù Đức Giêsu nói chuyện trước đám đông, nhưng Ngài cũng vẫn dành thời giờ cho người phụ nữ Samarita bên bờ giếng ở Sychar. Ngài dành thời giờ để nói với Maria và Matta trong nhà bếp của họ. Sau khi đám đông ngoảnh mặt và ruồng bỏ người phụ nữ phạm tội ngoại tình, Đức Giêsu đã dành thời gian để an ủi bà ta “Hãy về và đừng phạm tội nữa”. Thật vậy, nhiều lời giáo huấn mang tính học thuyết sâu sắc bắt nguồn từ những cuộc đối thoại với một cá nhân.

II - Khuyển Giải Đòi Hỏi Một Đám Bảo Về Thời Gian

Có một két chai nước ngọt trống không ở sân phía sau nhà đang lúc bạn đang tưới hoa. Những tia nước từ vòi phun ra trùm lên mấy cái chai không, và một lượng nước ít ỏi có thể lọt vào đó. Chẳng nhiều lắm đâu. Trái lại, hãy hình dung là bạn đang có một xô nước lớn và một cái gáo. Bạn lấy từng chai rồi châm đầy nước. Tốn nhiều thời gian hơn, đúng không? Nhưng thật là hiệu quả. Đó là sự khác nhau giữa nói chuyện với một đám đông, và giải quyết những nhu cầu của từng người, một-đối-một.

Rất ít vấn đề có thể được giải quyết trọn vẹn trong vòng một tiếng hoặc ngay cả hai tiếng đồng hồ. Nếu một người đến nhờ bạn giúp đỡ mà bạn thật sự chỉ có đủ thời gian để lắng nghe và thỉnh thoảng hỏi một câu, người đó sẽ cảm thấy rằng bạn đồng tình với quyết định mà họ mong muốn. Bạn lắng nghe một cách

lich sự. Mặc cho bạn không chấp nhận, rõ ràng bạn chẳng có thời gian để thấu suốt tình huống. Có thể bạn cần nói vài câu đại loại :

“Bạn hẳn cần nhiều thời gian hơn so với thời gian tôi có thể dành cho bạn. Tôi muốn đề nghị bạn đến gặp...” (và giới thiệu một người nào đó). Bạn biết chắc rằng người mà bạn giới thiệu sẽ có thời gian giúp người này thấu hiểu vấn đề.

III - Khuyên Giải Là Hồi Phục Những Người Bị Tổn Thương

Người khuyên giải không cần phải đồng tình với người khác; không cần kết tội họ hay đóng vai trò làm lương tâm của họ, nhưng nhất thiết phải giúp họ khám phá ra ý muốn của Chúa. Đứa trẻ có món đồ chơi bị hỏng không nhất thiết phải nghe : “Chuyện gì vậy, thằng ranh kia?” Hoặc bị quở trách bằng những lời : “Mày phải khôn hơn chứ ! Cái gì xui khiến mày làm cái việc ngu xuẩn như vậy?”

Hầu như ai cũng biết câu Gioan 3,16 “Thiên Chúa yêu thế gian đến nỗi đã ban Con Một, để ai tin vào Con của Người thì khỏi phải chết, nhưng được sống muôn đời”, nhưng ít người biết Gioan 3,17 : “Thiên Chúa sai Con của Người đến thế gian, không phải để lên án thế gian, nhưng là để thế gian nhờ con của Người mà được cứu độ.”

Câu thường được trích dẫn trong đoạn Matthêu, dạy rằng chúng ta không được phán xét người khác, được đối chiếu với lời của Thánh Phaolô “Người sống theo Thần Khí thì xét đoán được mọi sự, mà chẳng có ai xét đoán được người đó” (1 Cr 2,15). Là một người khuyên giải, một nhà tư vấn, bạn phải tách bạch các vấn đề mà không đứng vào vị thế của quan tòa và đao phủ.

IV - Nguyên Tắc Chỉ Đạo Để Khuyên Giải Hữu Hiệu

Những đề nghị sau đây chẳng phải là uyên thâm. Bạn có thể định nói, “Ai mà không hiểu như vậy!” Song sự thất bại của một số người, kể cả những chuyên gia, trong việc tuân thủ những điều cơ bản này đã dẫn đến hậu quả lúng túng và đau lòng vô cùng đối với những người là nạn nhân của sự phán đoán vội vã thiếu suy xét.

1. Suy Xét Dè Dặt: Tiếp cận hầu hết các vấn đề được xem như là một vi phạm đến nguyên tắc của Thánh Kinh. Vì thế bạn phải rất dè dặt khi xét đoán trừ phi thật sự chắc chắn về vấn đề.

Thất bại đơn giản nhất của những người không được huấn luyện là đưa ra lời xét đoán quá sớm về một tình huống, khi nói “Tôi biết rắc rối của anh là gì ...”, rồi cứ thể khuyên giải và nhảy vào đầu họ dẫm câu Thánh Kinh. Việc này chỉ làm người đến tìm sự giúp đỡ âm ức nổi giận, và đoán chắc bạn sẽ chẳng có được cơ hội thứ hai để giúp bạn mình tháo gỡ rắc rối của anh ta.

Đưa ra giải pháp đơn giản cho những vấn đề phức tạp không phải là giúp đỡ thật sự ! Thường người ta đến gặp nhà tư vấn để tìm kiếm một sự giúp đỡ và họ bắt đầu giải bày. Chúng ta có cảm giác là người này đang thử thách mình. Người ta đang ngồi đó và nghĩ rằng “Liệu tay này thực sự có giúp mình được gì không? Có nên thổ lộ với hấn không?” Chúng ta trao đổi về chuyện đầu đầu trên trời dưới đất, rồi gần tới lúc phải kết thúc câu chuyện, dùng một cái, người ta mới nói cho mình biết - mới đi vào thực chất vấn đề.

Khi bạn nhảy bổ vào một kết luận vội vàng, bạn sẽ không còn cơ hội để nắm lấy cốt lõi vấn đề nữa. **Hãy gọi đó là “VẤN ĐỀ” và “THỰC CHẤT VẤN ĐỀ” hay là “ VẤN ĐỀ BỀ MẶT” và “VẤN ĐỀ CỐT LÕI”**. Hoặc bạn muốn gọi như thế nào tùy bạn, sự kiện vẫn còn đó. Khi con người nói về những nhu cầu thầm kín và riêng tư, chúng ta cần phải có thời giờ để nắm bắt vấn đề, và người đến xin tư vấn cần có can đảm và thật sự cởi mở trình bày vấn đề của họ.

2. Giữ Kín Chuyện Riêng : Hãy tỏ rõ là người có nguyên tắc khi nắm giữ những điều thổ lộ của con người. Không có gì làm mất uy tín của bạn nhanh hơn là làm tan vỡ lòng tin người khác đã đặt để nơi bạn. Có một phụ nữ kể có đứa con trai gặp phải một vấn đề khá riêng biệt. Người mẹ này đã đến gặp vị mục sư của nhà thờ mình để xin được khuyên giải và đã thổ lộ tất cả mọi điều cùng ông.

Tuy nhiên, ngày Chủ Nhật sau đó, vị mục sư thuật lại toàn bộ câu chuyện đó trong buổi sáng thuyết giảng của mình. Ông ta không nêu tên cậu bé. Ông ta không cần làm vậy. Giáo xứ này khá nhỏ, và sự kiện tự nó đã vạch tông tích cậu bé một cách rõ rệt. Người mẹ đó đã nói : *“Đó đã là nhà thờ của gia đình chúng tôi trong suốt 20 năm qua, còn giờ đây, tôi thì bị trừng phạt còn hơn tôi đó!”*

3. Kiên Nhẫn Với Người : Những thói quen vốn hình thành qua hàng bao năm, trong nhất thời không thể xóa bỏ trong vòng đôi ba phút. Tuy vậy đồng thời, bạn có quyền mong đợi một sự đổi thay, nhận thức rằng Thánh Thần là tác nhân mạnh mẽ nhất của sự thay đổi hành vi mà thế gian chưa từng biết đến. Jay Adams nói: *“Đổi với một số người, thay đổi là việc rất khó chấp nhận. Thay đổi rất khó, bởi nó có nghĩa là làm một cái gì mới mẻ, một cái gì không bình thường, một việc chưa từng làm bao giờ. Nó thường có nghĩa là thay những thói quen cũ bằng những thói quen mới”*. Cho đến nay sự trưởng thành đòi hỏi sự thay đổi, và thực tế một người bị thương tổn cần có một sự thay đổi trong quan hệ cá nhân hay trong khuôn khổ hành vi của mình. Điều đó là tất yếu.

4. Tác Phong Chuyên Nghiệp : Bất cứ lúc nào bạn đến với người bị tổn thương, bạn đều đón nhận sự rủi ro liên lụy về tình cảm. Bạn có thể nhập tâm và chia sẻ với con người và đồng thời phải kiên định tự chủ về tình cảm của mình, nhất là đối với những liên lụy về tình dục. Rất nhiều người khuyên giải sau khi lắng nghe người khác thổ lộ về người tình phản bội, rồi khi dòng lệ tuôn trào, liền giang vòng tay ấm áp để vỗ về người được khuyên giải. Từ tình huống xúc cảm cao độ này, nảy sinh một mối quan hệ thỏa hiệp, cuối cùng dẫn đến sự suy sụp của người khuyên giải.

Một cái bắt tay nồng nhiệt, một ánh mắt nhìn thẳng, một ly cà phê hay một tách trà mên khách là toàn bộ cách truyền đi cái ấm áp mà không hề có tiếp xúc nhục dục. Một số người có thói quen

ôm choàng nhau, thì cái ôm choàng đối với họ chỉ là một điều tự nhiên như khi ta bắt tay nồng nhiệt.

Chớ bao giờ khuyên giải khi tư cách đạo đức của bạn đang còn mập mờ. Chớ khi nào khuyên giải khi không có người hiện diện có thể công nhận độ đáng tin cậy của bạn. Một nhà tư vấn lỗi lạc đứng trước một người vợ xinh đẹp của một trong những người cộng tác viên của mình xin lời khuyên giải về hôn nhân. Người ấy bảo cô ta rằng: “Xem này, cô là một người phụ nữ xinh đẹp, và tôi là một người đàn ông khỏe mạnh, và tôi không tin tưởng vào bản thân mình có thể khuyên giải cô!” Khó nghe quá hả? Đúng, nhà tư vấn này là người của Thiên Chúa, là công cụ hữu hiệu của Ngài. Người này biết sự yếu đuối của mình và thành thật công nhận điều ấy.

5. **Biết Giới Hạn Của Mình** : Bạn chẳng bao giờ đánh mất sự tôn trọng của ai đó khi mà bạn nói *“Bạn biết đó, tôi hết sức muốn giúp bạn trong chuyện này, nhưng nó vượt ngoài khả năng của tôi. Tôi đề nghị bạn gặp...”* (rồi giới thiệu ai đó). Nhận biết được hạn chế của mình, đừng đóng vai thầy thuốc. Điều đó cũng nguy hiểm như trái đạo lý. Nếu một ai vốn là đồng nghiệp với bạn đã tận hiến cho Chúa Giêsu, người đó đang được một bác sĩ y khoa chăm sóc điều trị và biên cho một toa thuốc, bạn chớ nói : *“Giờ thì bạn đã tìm thấy Thiên Chúa rồi, bạn không cần đến thuốc men gì nữa!”*

Có nhiều lúc chúng ta tuyệt đối tin vào điều đó, song vẫn nên khuyên người ta quay trở lại với bác sĩ của mình để được chẩn đoán và đánh giá.

6. **Cậy Dựa Vào Thiên Chúa** : Người khuyên giải có đức tin ắt phải cầu nguyện trong khi đang lắng nghe. Không nhất thiết phải nhắm nghiền mắt lại, nhưng rất cần thành tâm trong nguyện cầu khi bạn nói : *“Lạy Chúa, hãy giúp con nhận biết qua những dấu hiệu lặng thinh, đọc được những tín hiệu qua ngôn ngữ không lời này, và giúp con nghe và hiểu rõ những điều thực sự đang được nói ra.”*

Chương kế tiếp chúng ta sẽ tập trung vào điều mang tính sống còn để bạn thành công khi tư vấn: mối quan hệ của bạn với người đến gặp bạn để xin lời khuyên giải, tìm sự giúp đỡ.

CHƯƠNG 3

TƯƠNG QUAN GIỮA NGƯỜI TƯ VẤN VÀ ĐƯỢC TƯ VẤN

I- Tính Trung Thực Trong Tư Vấn

Hiệu quả của bạn đối với người bạn muốn giúp đỡ được xác định đến một mức độ cao do mối quan hệ giữa bạn và người đó. Tại sao người ấy lại tìm đến bạn trước tiên? Bởi vì bạn là một người “dễ thương” chăng? Hay là lúc ấy bạn đang có mặt ở đó? Hay người ấy cảm thấy thoải mái với sự hiện diện của bạn? Có thể là cả ba điều này. Lúc ấy người đang phải đối phó với một vấn đề nan giải đã nghĩ rằng bạn có thể giúp được họ, cho dù là chỉ bằng cách thông cảm lắng nghe. Có nhiều khi bạn có thể giúp đỡ một người khác rất nhiều, đơn giản chỉ bằng cách lắng nghe họ - điều mà chẳng ai khác đã làm.

Khi khuyên giải một người bạn, mối quan hệ của bạn với người ấy rất là quan trọng. Châm ngôn 27,6 “Bạn bè làm tổn thương, bạn bè vẫn chân thành, kẻ thù có ôm hôn, kẻ thù cũng giả dối” Tác giả châm ngôn đã xác định: người bạn tốt là người thành thật, và những lời khuyên giải của người đó có thể làm bạn đau đớn, thậm chí gây tổn thương, “thuốc đắng giả tật, sự thật mất lòng”, song các vết thương này rồi cũng sẽ lành và sẽ ngăn chặn được một tấn bi kịch về sau.

Nếu bạn nói với một ai những điều họ chỉ muốn nghe, giá trị của bạn ở vị trí người khuyên giải sẽ giảm sút nhiều; mặt khác, nếu bạn quá gay gắt đến độ xua đuổi người ta, hiệu quả của bạn coi như chấm dứt. Sự chọn lựa nào gánh theo hậu quả đó. Người

được khuyên giải có khuynh hướng gạt bỏ bạn nếu bạn thúc đẩy thay vì dẫn dắt họ, đặc biệt là trong một tình huống liên quan về đạo đức mà người ta không thật lòng muốn nhìn đến hậu quả. Thật đau lòng cho một số người khi đối diện với sự thật, nhất là khi họ sống trong một thế giới ảo tưởng lâu nay.

Khi bạn khuyên giải một cặp vợ chồng, bạn cố gắng tỏ ra khách quan, song một khi những hệ quả cái đúng và cái sai đang chưa phân minh, người xúc phạm có thể cho bạn là “cá mè một lứa” với người bị xúc phạm. Điều quan trọng chính là bạn phải làm cho người được khuyên giải thấy mình là một người mà bạn có thể không đồng tình với hành vi của họ.

Các mối quan hệ được xây dựng trên nền tảng của sự tôn trọng, tin tưởng và sự thân thiết xác thực, tạo thành sự ràng buộc cho phép bạn duy trì được các mối giao tiếp cởi mở khi tình thế lâm vào khó khăn. Sự chính trực của bạn ở vị thế người khuyên giải là điều tối quan trọng.

Người ta có thể tìm đến xin khuyên giải mà trước đó chưa hề gặp hoặc biết bạn lần nào, chúng ta cảm nhận được có ba câu hỏi trong đầu họ:

1. Người này có biết rõ những gì anh ta đang nói không?
2. Anh ta có thể giúp mình không?
3. Anh ta có quan tâm đến mình như một con người không?

Bạn có thể có trình độ và kỹ năng giỏi trong tư cách một người khuyên giải, nhưng nếu bạn tỏ ra như một nhân vật có quyền hành ngời kết tội người được khuyên giải thì bạn coi như chấm hết.

Niềm nở và thân ái đích thực vượt qua rào cản ngăn cách con người, và giúp thiết lập mối quan hệ dùng làm hiện trường cho một việc khuyên giải hữu hiệu.

Chắc chắn Đức Giêsu đã ban phát sự ấm áp này cho những người đi theo vết chân Ngài. Chúng ta đọc lại câu chuyện trong Gioan chương 8 về người phụ nữ ngoại tình. Chị bị điệu đến trước Đức Giêsu với những lời cay độc: “*Trong sách luật, ông*

Môisen truyền cho chúng tôi phải ném đá hạng đàn bà đó. Còn Thầy, Thầy nghĩ sao?”

Khi từng người buộc tội cô ta bỏ đi, Đức Giêsu hỏi chị : *“Họ đâu cả rồi? Không ai kết án chị sao?”*

“Không ai cả, thưa Ngài,” nàng đáp.

“Tôi cũng vậy, tôi không kết án chị đâu!” Quả là một sự tiếp nhận tuyệt đối!

Thế rồi, Đức Giêsu tiếp bằng những lời *“Thôi chị cứ về đi, và từ nay đừng phạm tội nữa!”* (Gioan 8,10-11). Cô ta biết rằng Đức Giêsu đã bỏ qua tội lỗi và tiếp nhận mình. Tuy nhiên, một vài người đi tìm sự khuyên giải thường mang ấn tượng rằng người khuyên giải hay soi mói vào từng chi tiết dâm dật của tội lỗi nơi họ, trong khi họ lại mang cảm giác bị chối bỏ như những tội đồ!

Đây là lời khuyên cần học hỏi về cách thức Đức Giêsu đối xử trong cuộc đối thoại với người phụ nữ sa ngã ấy. Ngài biết chắc chắn cô ta từ đâu đến, nhưng dẫn lòng không hỏi những câu nhiều người nêu ra, chẳng hạn như:

“Cô đã đến với nghề này như thế nào?”

“Hàng đêm cô tiếp bao nhiêu người đàn ông?”

“Cô có thích công việc đang làm không?”

Đức Giêsu chẳng tập trung vào quá khứ, mà là hiện tại (Những người buộc tội chị đâu rồi?) và tương lai (Hãy đi và đừng phạm lỗi nữa!). Khi bạn khuyên giải, thành quả thiết thực là *“Từ đây, bạn sẽ đi về đâu, và đến đó bằng cách nào?”*

II- Các Bước Trong Tiến Trình Khuyên Giải

Điện thoại reo và ai đó ở đầu giây bên kia nói: *“Ông sẽ đến nói chuyện với (đề cập tên một người) chứ?”* Có thể là một người vợ hoặc một người chồng. Có thể là một người bạn hoặc một người quen. Lúc đó chúng ta thường phải trả lời : *“Tôi rất vui lòng nói chuyện với người ấy. Hãy cho họ số điện thoại của tôi, và bảo họ gọi cho tôi để sắp xếp cho một cuộc hẹn.”*

“Này, sao ông không đến nói chuyện với họ?”

Có nhiều lý do. Trong bối cảnh văn phòng, bạn sẽ có một môi trường chủ động - sẽ không bị gián đoạn hay là điện thoại

reo, không có tiếng ồn ào của radio và tivi, không có tiếng con nít cãi nhau hoặc vênh tai ngóng chuyện. Nhưng có một lý do quan trọng hơn. Tối thiểu và đơn giản, bạn không thể giúp đỡ ai khi họ không cần sự giúp đỡ. Bạn có thể mất rất nhiều thời gian và sức lực để cố gắng giúp đỡ song hoàn toàn vô vọng.

Có ba điều chúng ta không thể làm. Đó là : Không thể leo hàng rào nghiêng về phía mình; hôn một người cố tình nghiêng tránh né mình; hay giúp một người vốn không cần mình giúp đỡ.

Nên hiểu rằng mặc dù bạn thành tâm muốn giúp người này, nhưng trừ phi người đó chịu để cho bạn giúp, bằng không, bạn chẳng thể làm được gì cả.

Nếu bạn không có một văn phòng, nơi bạn có thể khuyên giải, hãy cố gắng chủ động môi trường khuyên giải, để bạn có được một chừng mực riêng tư - không hoàn toàn biệt lập, nơi tính chính trực của bạn có thể bị ngờ vực.

Khi ai đó muốn gặp bạn, hãy gợi ý một cuộc hẹn vào giờ giấc thoải mái cho cả đôi bên. Đừng luôn luôn uốn nắn thời gian biểu của bạn. Nếu người ta coi trọng sự khuyên giải của bạn, họ có thể hy sinh điều gì đó để đến, ngay cả khi họ đã hẹn với nha sĩ hay bác sĩ. Tiến sĩ Clyde Narramore, một nhà tư vấn Công Giáo nổi tiếng, đối đầu với một người đang bối rối muốn gặp ông ta.

- “Thưa Tiến sĩ Narramore, tôi cần nói chuyện với ông gấp, cuộc hôn nhân của tôi có nguy cơ đổ vỡ.”

Tiến sĩ Narramore hỏi, “Bạn bao nhiêu tuổi?” Người đó trả lời. “Bạn lập gia đình bao lâu rồi?” Một lần nữa ông nhận được câu trả lời. Vốn không định bỏ qua một buổi tối cùng với gia đình mình, tiến sĩ Narramore nói : “Vậy thì, nếu bạn 42 tuổi và đã lập gia đình 17 năm, bạn sẽ sống được tới sáng mai, và tôi vui lòng gặp bạn tại văn phòng vào lúc 9 giờ sáng.”

Nêu dính dáng đến khuyên giải về hôn nhân, tốt nhất là cả vợ lẫn chồng cùng đến. Sau đó, chúng ta sắp xếp cho mỗi người một cuộc hẹn để riêng từng người có thể nói lên câu chuyện về phía mình mà không bị người kia ngắt lời hoặc cảm thấy bị đe dọa. Trừ phi đã nghe được cả vợ lẫn chồng, đừng tin rằng người mà

bạn được nghe nói đến sẽ đúng như được mô tả. Cần hiểu rằng, bạn đang lắng nghe những điều nói về nhận thức của một cá nhân đối với tình huống đó, không phải là điều nói về tình huống đó thực sự ra sao. Hai người có thể khác biệt đôi chút. Hãy nhớ đến sự khôn ngoan mà tác giả sách Châm Ngôn đã viết: “Kẻ nói trước cứ biện hộ cho mình là đúng, nhưng đối phương đến sẽ lộ mặt nạ y” (Châm Ngôn 18,17). Hãy loại bỏ sự căm dỗ hình thành một ý niệm cho đến khi bạn lắng nghe xong cả đôi bên.

Chúng ta không nên khuyên giải từ sau bàn giấy của mình. Cần có một cái bàn tròn nhỏ đủ rộng cho ba người. Điều này làm cho chúng ta gần nhau và có thể chuyện trò thân thiện hơn, và cũng cho phép chúng ta đặt tách cà phê lên trên và một chỗ để viết. Do đó ta gọi là “Cà Phê Tư Vấn”

Hãy ghi chú cho từng cuộc gặp. Đôi khi một người nào đó nói lên một điều gì thật tiêu biểu và không muốn ngắt quãng câu chuyện đang trào tuôn, chúng ta phải nhanh tay ghi lại sự kiện. Rồi, có thể sau đó, hoặc ngay cả vào tuần sau, chúng ta sẽ nói: “Anh có nói rằng... [nhắc lại điều đó]. Chúng ta hãy nói thêm về điều này.” Trước khi ai đó trở lại để được khuyên giải thêm, chúng ta xem lại những ghi chú từ buổi gặp trước để gợi lại trí nhớ của mình về điểm chúng ta đang dừng lại trong tiến trình tư vấn.

Số buổi nói chuyện với một cặp vợ chồng hay một cá nhân hoàn toàn lệ thuộc vào chỗ chúng ta đang ở đâu trong tiến trình đó. Chúng ta có thể nói với những người được khuyên giải vào cuối buổi gặp đầu tiên rằng chúng ta muốn gặp họ hằng tuần, hoặc nửa tháng một lần và trong vài tháng, tùy thuộc vào lượng thời gian chúng ta ước tính cần thiết để giải quyết xong vấn đề.

Nếu phải dẫn dắt một người hay một cặp vợ chồng đến tận mức độ khả năng cho phép chúng ta làm điều ấy, hãy cho họ biết rằng trong tương lai chúng ta có thể gặp họ trong một buổi khuyên giải khác. Có thể đề nghị họ quay lại trong khoảng hai tháng nữa, nhưng cũng nói với họ rằng chúng ta đã giúp họ hết khả năng rồi, hoặc cho họ biết rằng chúng ta tin họ đã tiến đến

giai đoạn họ có thể yên tâm cùng nhau bắt tay vào việc mà không cần đến sự hỗ trợ của mình nữa. Điều đó có nghĩa là bản thân bạn đã hoàn thành một công việc.

III- Từng Bước Một

Trong buổi gặp đầu tiên hãy cố tạo một quan hệ thân thiện bằng cách nói với người được khuyên giải ba điều :

1. Chúng Ta Không Phải Là Nhà Ảo Thuật

Chúng ta không có trò ảo thuật nào cả. Có thể nói với những người được khuyên giải rằng ước gì chúng ta có khả năng chẩn đoán một ca khó xử lý, kê toa rồi đưa cho dược sĩ, làm cho họ tin rằng nếu uống ba viên thuốc trắng nhỏ đỏ trong buổi sáng và hai viên màu xanh vào buổi chiều, khó khăn của họ sẽ tan biến trong vòng bốn hoặc bảy ngày.

Giải quyết những vấn đề vô hình của tình cảm khó hơn những vấn đề về thể xác. Ví dụ khi đang tắm và phát hiện ra một khối u trên xương bả vai của mình, ta đi gặp bác sĩ. Sau khi khám xong, ông ta nói rằng “Nó sẽ lành thôi.” Và vài phút sau ta rời phòng khám mà chẳng còn khối u, nó đã được lấy ra rồi. Vài ngày sau, chỗ đó đã được lành hẳn, vĩnh viễn.

Tuy vậy, các vấn đề liên quan đến các mối quan hệ thường hay bị lãng tránh. Bạn không thể chẩn đoán bằng X quang hay chụp scan (CAT). Rắc rối đã hình thành từ nhiều năm có lẽ sẽ không thể nào biến mất chỉ trong vòng vài tuần, nhưng bạn có thể cam đoan với người cần khuyên giải, vấn đề này có thể giải quyết được.

2. “Tôi Sẽ Giữ Kín”

Khi bạn đến gặp bác sĩ gia đình vì bạn đang bị bệnh, bạn tin tưởng ông ta giữ kín chuyện của bạn. Cũng thế, khi nói về những vấn đề riêng tư và thầm kín, chúng ta phải cam đoan với nhau rằng sẽ xử lý với thái độ chuyên nghiệp và giữ kín cho nhau.

Một vài bạn sẽ khuyên giải bạn bè của mình. Một vài bạn sẽ làm việc đó với những người cùng đi lễ ở một nhà thờ, hay làm việc trong cùng một công ty, hoặc chỉ là hàng xóm láng giềng, những người mà các bạn có dịp giao tiếp ngoài xã hội. Bạn có

thể đang nghĩ “Anh có thấy buồn cười khi biết một số điều gì đó về những người mình giao tiếp trong xã hội không?” Không đâu, hoàn toàn không. Ngay cả ngày hôm nay, một vài người trong số bạn bè tốt nhất của chúng ta trong xã hội lại là những người đến gặp chúng ta trước tiên để tìm sự giúp đỡ về cuộc sống riêng của họ, và cho tới hôm nay, những cuộc nói chuyện trong những buổi khuyên giải vẫn được giữ kín tuyệt đối.

Nếu bạn là một linh mục, đó sẽ là một sự vi phạm về đạo lý khi bàn chuyện riêng tư của người khác với những người có trọng trách trong nhà thờ. “Nhưng chúng ta cần cầu nguyện về...” Được thôi. Nhưng bạn nên cầu nguyện về chi tiết đó một mình trong phòng nguyện riêng của bạn, và giữ kín chuyện của những người tìm đến bạn để nhờ giúp đỡ.

Đôi khi có những buổi cầu nguyện chẳng khá gì hơn ngoài việc trao đổi những chuyện linh tinh. Thường thì thời gian để bàn về chuyện nên cầu nguyện cái gì, luôn nhiều hơn thời gian cầu nguyện thật sự.

Hãy giữ kín cho những người đi tìm sự giúp đỡ. Thiếu sót trong việc này phản ánh việc cần xét lại tính chính trực của bạn, phá hủy hiệu quả của bạn trong vai trò người khuyên giải, và tổn thương đến uy tín của bạn ở vị trí một người bạn.

3. Tôi Không Thể Giúp Gì Trừ Phi Tôi Biết Bạn Bị Tổn Thương Chỗ Nào

Chúng ta không có nhiều thời gian, và không dễ để người tìm đến chúng ta nói về điều gì đó. Chúng ta hãy khởi sự ngay từ lúc ban đầu và hỏi người đó cho biết tại sao lại tìm đến nhờ chúng ta giúp đỡ. Nếu bạn đến gặp bác sĩ, bạn thường nói: “Bác sĩ ơi, tôi đau chỗ này.” Nhưng sẽ mất nhiều thời gian hơn để thấy được cốt lõi những xung đột và nỗi buồn đau trong tình cảm.

Khá lạ lùng là một số người không cần sự giúp đỡ khi họ đến gặp bạn. Họ chỉ muốn bạn xác nhận cho quyết định của họ, mặc kệ cho bạn nói gì. Nếu lời khuyên giải của bạn đề nghị những thay đổi mà họ không sẵn lòng làm theo, có thể bạn đang lãng phí thời giờ của mình. Có những người đã đến gặp chừng nửa tá

người trước khi đến gặp bạn. Nếu bạn hỏi: “Sao bạn lại đến gặp tôi?” bạn thường nhận được câu trả lời: “À, tôi không thích nghe những gì người ta bảo tôi phải làm thế này thế nọ.”

Bạn phải làm gì với những người chỉ muốn người khác lắng nghe họ? Một khi đoán rằng sẽ chẳng có tiến triển gì, chúng ta có thể cho người được khuyên giải một số bài tập về nhà - một quyển sách hoặc là một đoạn trong sách có liên quan đến vấn đề của họ. Có thể là những câu Thánh Kinh tập trung vào yêu cầu bức xúc mà chúng ta muốn người được khuyên giải ghi nhớ, hay là một đoạn băng cassette mà người được khuyên giải cần phải lắng nghe. Sau đó, bạn nói: “Khi anh xong việc này, hãy gọi cho tôi và chúng ta ấn định một buổi hẹn.”

Khi người đó gọi và nói “Tôi cần gặp ông!” Bạn sẽ hỏi “Bạn đã làm xong điều tôi giao trong buổi gặp trước chưa?” Nếu câu trả lời là “Chưa”, câu đáp rõ ràng của bạn là: “Tôi không thể giúp bạn một cách hữu hiệu hơn cho tới khi nào bạn hoàn thành bài tập đó. Vậy, hãy hoàn tất chúng, sau đó hãy gọi lại cho tôi và chúng ta sẽ có một cuộc hẹn.” Từ đó bạn có thể xác định được liệu một người có thật lòng mong muốn được giúp đỡ hay không? Bằng không một cái gì đó có thể trở nên khó khăn, đặc biệt khi người ta đòi hỏi về thời gian và sức lực của bạn mà chẳng hề bù đắp.

Chương kế tiếp chúng ta sẽ xem xét tiến trình khuyên bảo và cách thức xử lý ra sao.

CHƯƠNG 4

CÁC MỤC TIÊU VÀ GIAI ĐOẠN CỦA SỰ KHUYÊN GIẢI THEO THÁNH KINH

Khi bạn khởi sự một hành trình bằng xe hơi và bạn không chắc lắm về đường đi, bạn mang theo bản đồ hoặc thứ gì đó có thể hướng dẫn cho bạn đến đích. Một trong những lý do việc phân tích tâm lý phải mất đến từ 6 đến 8 năm mà chỉ đạt được thành quả nghèo nàn là vì nhà phân tâm học không định hướng được; ông ta chỉ đơn thuần để cho bệnh nhân mình vớt lầy những suy nghĩ và cảm xúc thâm kín của mình.

Khi bạn chấp nhận Thánh Kinh là một người hướng dẫn, là bản đồ chỉ đường dẫn lối cho cuộc sống của mình, bạn đã có một ít khái niệm về nơi bạn cần được dẫn đến. Khi một người đã lạc lối, lúc đó bạn có một số khái niệm về những điều bạn mong muốn xảy ra để giúp người đó trở lại đúng đường. Có ba điều khách quan xem như những mục tiêu, và mặc cho tiến trình không hẳn phải là đường thẳng tắp, bạn dịch chuyển về phía chúng khi bạn định vị được những cột mốc địa hình. Và sự tiến triển của bạn có thể theo dõi được khi bạn kinh qua ba giai đoạn của tiến trình. Sơ đồ sau sẽ giúp bạn nhận ra điều chúng ta sẽ bàn luận trong phần còn lại của chương này.

A- BA MỤC TIÊU CỦA SỰ KHUYÊN GIẢI

1. Nhận dạng vấn đề

- Để giúp từng cá nhân nhận biết rõ ràng vấn đề.

2. Phân tích các khả năng lựa chọn

- Giúp từng cá nhân xác định được các khả năng lựa chọn, hay các phương thể hành động, những hậu quả khi nhận lấy hay loại bỏ từng khả năng lựa chọn.

3. Nêu rõ động cơ và hướng dẫn

- Giúp đỡ người mà bạn đang khuyên giải phát hiện và chọn lấy ý muốn của Thiên Chúa dành cho cuộc đời họ. Điều này đòi

hỏi đưa ra hướng dẫn và hỗ trợ đầy đủ để giúp người được khuyên giải hướng tới độc lập và tự do lựa chọn.

Các mục tiêu của sự khuyên giải thường tương ứng với ba giai đoạn trong tiến trình khuyên giải, những giai đoạn mà một người phải trải qua nếu muốn một vấn đề được giải quyết hữu hiệu.

B- TIẾN TRÌNH CỦA SỰ KHUYÊN GIẢI

*Mục tiêu lựa chọn:

- 1) Nhận dạng vấn đề
- 2) Phân tích các khả năng
- 3) Phát hiện và chọn đi theo ý Chúa

*Các giai đoạn:

- TÌM TÒI KHÁM PHÁ
- ĐỔI MẶT
- TÁI THIẾT

*Những điều người khuyên giải làm:

- Lắng nghe
- Đánh giá
- Hỏi
- Nghiên ngẫm
- Thanh lọc

Giúp người được khuyên giải đổi mặt với hậu quả của từng khả năng lựa chọn. Nêu rõ các động cơ, hướng dẫn đến ăn năn và tái thiết.

Khi bạn xuyên suốt một vấn đề đã nêu cùng ai đó, bạn trải qua ba giai đoạn của tiến trình khuyên giải vốn không được phân chia ranh giới cụ thể. Những giai đoạn này tạo thành một tiến triển thiết thực để giải quyết vấn đề.

Giai đoạn 1: Tìm tòi - Khám Phá

Đây là lúc bạn khởi đầu tiến trình khuyên giải, trong suốt thời gian này bạn lắng nghe, đánh giá, hỏi lại, nghiên ngẫm và thanh lọc. Như một bác sĩ khám một bệnh nhân lần đầu, bạn đang cố gắng hình dung vấn đề một cách rõ rệt. Bạn hiểu được rằng, thoạt tiên, người đến gặp bạn để được giúp đỡ đang cảm thấy bạn

có đáng tin hay không. Đồng thời, cảm xúc và tình cảm của họ có thể đang rối ren hỗn độn. Cuộc sống đến với chúng ta không phải là một gói hành trang nhỏ nhắn, gọn gàng, và bạn có thể sẽ hiểu cả câu chuyện từ một mớ tạp nham.

Giai đoạn đầu tiên của khuyên giải có thể chiếm từ một đến hai giờ hay vài tuần lễ. Sau rốt, bạn có thể là người đầu tiên mà người cần khuyên giải đến giải bày. Khi lắng nghe, bạn dần dà nhìn thấy toàn cảnh hiện ra trước mắt. Bạn phải nhìn thấy vấn đề rõ ràng trước khi bạn có thể giúp cho người cần khuyên giải đi tìm các giải pháp. Giai đoạn một của khuyên giải liên quan mật thiết với mục tiêu số 1 – nhận dạng vấn đề.

Giai đoạn 2: Đối Mặt

Một khi vấn đề đã được nhận dạng rõ ràng trong đầu, bạn muốn giúp người đó nhìn thấy các khả năng lựa chọn và hậu quả của việc tiếp nhận hay loại bỏ từng khả năng lựa chọn. Trong giai đoạn một của tiến trình khuyên giải, bạn đặt các câu hỏi để xác định vấn đề: Đây là sự việc chính yếu? Mục đích của những câu hỏi này là giúp bạn hình dung được vấn đề. Trong giai đoạn hai, bạn tiếp tục nêu câu hỏi, nhưng vì một lý do hoàn toàn khác: bạn muốn người được khuyên giải đối mặt với hậu quả của từng khả năng lựa chọn.

Đó là những loại câu hỏi “Nếu bạn làm điều này, hậu quả của quyết định này là gì, và bạn có sẵn lòng chấp nhận những hệ quả đó không?” Đây cũng là một giai đoạn trọng yếu bởi vì luôn có nguy cơ là mối quan hệ giữa bạn và người được khuyên giải có thể sẽ bị thử thách, trở nên căng thẳng khi người đó liên kết bạn với những hậu quả mà họ không thích và cắt đứt việc khuyên giải. Đó là một sự rủi ro, mặc dù vậy, cần phải thực hiện trước khi bạn tiến đến giai đoạn cuối cùng, giai đoạn mang đến giải pháp và chữa lành.

Giai đoạn 3: Thiết Lập

Đến đây, bạn giúp người được khuyên giải thực hiện xuyên suốt quyết định đã được giữ lại. Khi một người tìm đến xin giúp

đỡ đủ mạnh và chín chắn để tự nắm lấy vấn đề, bạn tự động chấm dứt công việc của mình.

Bây giờ chúng ta hãy đi sâu hơn trong việc suy xét làm cách nào để tiếp dẫn người tìm đến nhờ bạn giúp đỡ.

I- Mục tiêu đầu tiên của sự khuyên giải:

NHẬN DANG VẤN ĐỀ

Bạn có thể sẽ nghĩ “Vấn đề này chẳng phải thật sự rõ ràng đó sao? Rốt cuộc, đó chẳng phải là vì tôi khuyên giải trước tiên chẳng?” Điều có thể hoàn toàn rõ rệt đối với bạn, nhưng vẫn có thể không rõ ràng chút nào đối với người mà bạn đang cố gắng giúp đỡ. Còn điều có thể rõ ràng đối với người ấy, song lại chẳng rõ chút nào đối với vợ hoặc bạn gái người ấy. Bạn và người đó cần phải nhận thức rằng mỗi một chúng ta đều có thể được nhìn thấy từ ba góc độ sau:

1/ Chúng ta nhìn thấy bản thân mình ra sao;

2/ Những người khác nhìn thấy chúng ta ra sao;

3/ Chúa nhìn thấy chúng ta ra sao.

Hiếm khi ba góc độ trên tương xứng nhau. Đến khi nào nhận thức của người đến tìm sự giúp đỡ đạt được tầm nhìn xa về ba điều trên, họ sẽ nhận ra sự không cần thiết chuyển sang giai đoạn 2 của khuyên giải, giai đoạn họ có thể đánh giá họ đang làm gì, và điều này sẽ tác động đến tương lai họ, và tương lai của những người họ yêu mến ra sao.

Có những bà vợ với những câu chuyện buồn bã cần được thổ lộ. Một bà mô tả cách vợ chồng mình sống với nhau thật hạnh phúc trong một thời gian dài - đôi khi 15 đến 20 năm - có vài đứa con và sống với nhau rất êm ấm ra sao. Sau đó, trong sự bàng hoàng và hết sức đau buồn, người vợ phát hiện ra chồng mình có một tình nhân (đôi khi thường được gọi nhầm là vợ hai) và có con với ả nữa. Bà ta nói rằng bạn bè ai cũng biết mà giấu bà.

Chúng ta tự hỏi: “*Làm thế nào một người phụ nữ lại có thể sống với một người đàn ông nhiều năm mà không biết được sự thật là có một điều gì đó đang xảy ra? Những biểu hiện như vết sơn trên khăn tay, thời gian vắng nhà, sự hờ hững trong quan hệ*

chấn gối, hay một vài dấu hiệu có thể xác định cho một việc làm sai trái.”

Chỉ khi bắt đầu làm việc với người khác trực diện (một-đối-một), chúng ta mới phát hiện được làm cách nào điều đó xảy ra.

Hãy suy xét câu chuyện trong trường hợp giả định này.

Hòa cưới người bạn thanh mai trúc mã của mình tên Trúc ở một tỉnh lẻ. Họ yêu nhau tha thiết, nhưng ở vùng quê này không có việc làm. Khi đứa con đầu tiên ra đời và kinh tế gia đình khó khăn, Hoà lên Sài Gòn tìm việc làm. Anh tạm trú tại nhà một người bà con. Hoà thường đón xe về với gia đình khi có dịp, nhưng túi tiền eo hẹp, và việc thăm viếng của anh ta làm tiêu hao bớt nguồn thu nhập ít ỏi của họ.

Lúc đó, Hòa là một người đàn ông khỏe mạnh thích sống tập thể. Làm việc trong văn phòng anh, có một cô gái xinh đẹp tên là Thủy với mái tóc dài, đôi mắt đen lóng lánh và một nụ cười như thiên thần. Thủy biết rằng Hòa đã có vợ con và đang gầy dựng gia đình, nhưng cô ta bị rung động bởi sự chú ý của Hòa giành cho cô bằng những cái liếc trộm tán thưởng vóc dáng của cô.

Thủy thật sự không thích ý nghĩ đóng vai phụ, song cô viện lẽ là, dù sao đi nữa, có Hòa được lúc nào hay lúc ấy vẫn tốt hơn là không có quan hệ với ai cả. Vậy là họ tìm một căn hộ nhỏ và dọn về ở với nhau. Cuối cùng, Hòa được thăng chức và anh ta có thể mang vợ con lên Sài Gòn. Nhưng đúng lúc này, Thủy mang thai với Hòa, và hai gia đình song song bắt đầu hình thành.

Mặc cho Thủy nhìn thấy bản thân mình ra sao, cô không phải là người số một. Vào ngày lễ Giáng Sinh và trong những dịp lễ đặc biệt khác cô ta một mình thui thủi cùng với đứa con. Mặc cho cô ta vẫy vùng, hình như chưa lúc nào cô ta đủ tiền sống.

Cho dù cô trông đợi Hòa đến thăm, cô cảm thấy bị bỏ rơi. Khi cô gây sức ép hay đe dọa chấm dứt với anh ta trừ khi anh rời bỏ Trúc thì Hòa hứa hẹn dứt khoát bỏ. Song cô tự biết chắc, anh ấy chẳng bao giờ rời bỏ vợ mình, còn cô thì phải sống với tổn thương đó trong lòng.

Giờ đây, nhớ lại mục tiêu đầu tiên của chúng ta là “Nhận dạng vấn đề”. Chúng ta phải giúp cho ba người này nhìn thấy bản thân họ ra sao? Họ nhìn thấy từng người khác ra sao? Và quan trọng hơn hết, Chúa nhìn ba người này ra sao?

Hòa nhìn thấy bản thân mình là một người đàn ông cường tráng, có khả năng tình dục tràn trề song chỉ ăn ở với một phụ nữ mình thỉnh thoảng mới gặp. Anh ta bào chữa cho điều mình đang làm bằng cách nói là mình chẳng làm tổn thương Trúc hoặc đám trẻ; do vậy, cô ta chẳng có quyền chống đối lại điều anh đang làm. Anh ta còn bào chữa bản thân mình thêm nữa bằng cách khoác chiếc áo choàng văn hóa lên hành vi của mình: ai cũng làm vậy mà! Dù rằng anh ta có một điểm tạm châm chước được là những mối quan hệ phức tạp khác vẫn hiển hiện, “tính đại chúng” ấy chẳng làm giảm thiểu sự nguy hại anh gây ra cho gia đình mình. Khi anh tiết lộ các cảm xúc thật của mình, anh nói anh nghĩ rằng Trúc quá khe khắt với anh. Anh nói cô ta tỏ ra kiên quyết như vậy chỉ bởi vì cô ghen tỵ với hình dáng hấp dẫn của Thủy. Anh chẳng những không hề thấy được việc sai trái mà cũng không hề nhận trách nhiệm về những hành động của mình.

Còn Trúc nhìn Hòa ra sao? Cô ta nhìn Hòa như là một tên phản bội, ngoại tình, lừa lọc cô. Cô nhìn anh ta như một tên trộm đã lấy tiền bạc và quà cáp đáng ra phải dành cho những đứa con chính thức của cô với Hòa, lại mang cho đứa con ngoại hôn do việc ăn nằm với Thủy.

Thủy nhìn Hòa là một gã đàn ông vô tình, quảng đại và thâm trầm. Cô cảm thấy Trúc quá tàn nhẫn với Hòa, nghĩ rằng nếu Trúc thỏa mãn nhu cầu của anh ta tốt hơn, anh ấy sẽ không thể nào quan tâm đến Thủy.

Công việc quan trọng hàng đầu của bạn với tư cách một nhà khuyên giải là giúp cho Hòa nhìn thấy tự thân anh ấy quả thực ra sao, và điều này chẳng thể tách rời khỏi việc giúp cho anh ta tự nhìn thấy bản thân mình như vợ anh thấy. Và quan trọng hơn hết, giúp cho anh ta thấy được bản thân mình như Chúa nhìn thấy anh ta.

+ Bạn giải quyết ổn thỏa việc này thế nào?

Xuyên qua những câu hỏi đích xác. Nếu muốn công việc được hữu hiệu, với tư cách là một nhà khuyên giải, bạn phải bắt đầu giúp Hoà nhìn thấy được toàn cảnh. Điều này có nghĩa là trước sau gì cũng phải đối mặt với quan điểm của Chúa. Nếu chúng ta hỏi họ : “Bạn nghĩ Chúa cảm thấy thế nào về những gì đã xảy ra?” Những câu trả lời bao giờ cũng sáo mòn chung chung như : “Ồ, tôi nghĩ Ngài hiểu được. Nói cho cùng, Ngài đã làm cho tôi nên như vậy!”

Đến đây chúng ta nói: “Chúng ta hãy nhìn xem Chúa nói gì về cuộc đời của chúng ta trong quyền sách này, quyền Thánh Kinh.” Có hai điểm bạn cần phải thực hiện:

- 1) *Bạn chịu trách nhiệm về hành vi của bạn, và,*
- 2) *Bạn có thể thay đổi.*

Trước khi mô tả bốn mô hình khuyên giải tiêu biểu của thế gian, chúng ta hãy đoan chắc là chúng ta hiểu được điều Chúa nói về trách nhiệm, trong Thánh Kinh.

1- Thánh Kinh đặt nặng trách nhiệm riêng tư của cá nhân

Ngay từ thuở sơ khai, con người đã tìm kiếm cách kết tội, đổ lỗi cho người khác, hoặc cho những tình huống chúng ta không chủ động được, do những thiếu sót của mình. Nhớ rằng Adam tránh né trách nhiệm hái trái cấm bằng cách đổ lỗi cho Evà, nói rằng: “Người phụ nữ Ngài đã đặt để bên tôi – cô ta đã đưa tôi trái hái trên cây, và tôi đã ăn trái ấy.” (St 3,12)

Điều Adam nói lúc đó là: “Này, Chúa ơi, một phần là lỗi của Ngài bởi Ngài đã đưa nàng xuống đây trong vườn này cùng con, và nàng đã hái trái ấy. Những gì con làm là ăn trái ấy một cách vô tư.” Lời phúc đáp cho câu hỏi của Chúa về việc ăn trái ấy là một điều khác xa câu trả lời: “Đúng, con đã hái trái ấy chính do tự con muốn và con hoàn toàn chịu trách nhiệm về hành động của con!”

Một đoạn Kinh Thánh có thể sử dụng để quy trách nhiệm cá nhân là Ezêkiel 18, 20-23:

“Ai phạm tội, kẻ ấy phải chết; con không thể mang lấy tội của cha; cha cũng không mang lấy tội của con. Sự công chính của người công chính ở với người công chính. Còn điều dữ của kẻ gian ác ở với kẻ gian ác. Thế nếu kẻ gian ác từ bỏ mọi tội lỗi mình đã phạm mà tuân giữ mọi quy tắc của Ta, cùng thi hành điều chính trực công minh, thì chắc chắn nó sẽ sống, nó không phải chết. Mọi tội phản nghịch nó phạm, người ta sẽ không còn nhớ đến; nó sẽ được sống vì đã thi hành lẽ công chính. Chẳng lẽ ta lại vui thích vì kẻ gian ác phải chết – sấm ngôn của Đức Chúa là Chúa Thượng – Ta lại không muốn cho nó từ bỏ đường lối của nó mà được sống sao ?”

Con người thường đổ lỗi cho cấu tạo thể chất của mình: “Tôi không thể nào tránh khỏi điều tôi đã làm bởi Chúa đã đặt để tôi theo cách ấy!” Họ đổ lỗi cho hoàn cảnh hay xã hội. Họ thanh minh cho cách xử sự của họ bằng cách tự bào chữa, đó cũng bởi những áp lực xã hội. Nhưng Chúa phán rằng bạn chịu trách nhiệm đối với những gì mình làm!

Một đoạn khác thường hữu dụng về việc trách nhiệm đạo đức là câu chuyện của Đavít và Bathsheba. Khi Chúa đã định để cho Đavít đối mặt với tội ác tà dâm của mình, Ngài phái tiên tri Nathan đến cùng Đavít, kể câu chuyện về một tay giàu có dư ăn dư mặc với đàn gia súc đồng đảo và một người đàn ông nghèo khó chỉ có mỗi một con cừu bé tẹo để con cái mình chơi đùa. Tay giàu có bắt con cừu của gã nghèo làm thịt rồi bày bữa cho một khách lữ hành đến thăm mình. Đavít nổi giận và nguyện rằng ai làm vậy ắt phải chết. “Thế rồi Nathan đã nói với Đavít : Người ấy chính là ngươi” (2 Samuel 12,15).

Sẽ thấm nhuần các câu hỏi về quy trách nhiệm khi bạn tìm câu trả lời trong Thánh Kinh. Một cuộc hôn nhân có thể trở thành một tam giác khi một người quyết định mình chẳng còn trân trọng cái cam kết một vợ một chồng. Trong các cuộc hội thảo về gia đình chúng ta hay gặp câu hỏi: “Có bao nhiêu người để phá vỡ một cuộc hôn nhân?”

Hầu hết ai cũng trả lời, “Hai!” Nhưng thực tế chỉ có một. Bởi khi một người nói, tôi chẳng còn muốn chung thủy nữa, hôn ước của bạn ấy gặp rắc rối rồi.

Có những tình huống khi một người miễn cưỡng hay lơ là, chẳng thỏa mãn nhu cầu tình dục của người chung chăn gối với mình, tạo nên một khoảng trống mà một người khác bù đắp được. Khi thấy vậy, chúng ta có thể hỏi: “Liệu bạn có thể chịu một phần trách nhiệm về hành vi của người hôn phối do sự lãnh đạm của bạn không? Do không thỏa mãn được nhu cầu tình dục người ấy? Do thiếu quan tâm đến thế giới riêng của người đó?”

Hoặc vĩa: “Bạn có cố gắng nhìn thấy tình huống này theo góc nhìn của vợ/chồng bạn không? Hãy thành thật nói cùng tôi: bạn có thể làm gì nếu bạn đứng vào vị trí của vợ/chồng bạn?”

2- Thỏa mãn nhu cầu cho nhau là một vấn đề sống còn

William Glasser là một sinh viên ngành y đang chuẩn bị trở thành một nhà tâm lý học. Anh ta bắt đầu loại bỏ nhiều giả thuyết tâm thần học hiện đại, đặc biệt là thuyết của Sigmund Freud về phân tích tâm lý. Vào lúc kết thúc cuộc cách mạng tư tưởng của mình, anh là người tiên phong đề ra một cách tiếp cận mới để thỏa mãn các nhu cầu của con người mà anh đặt tên là “Liệu pháp thực tại.” Ngoài những căn bệnh hữu cơ, chẳng hạn như tâm thần phân liệt, Glasser nói rằng chẳng có thứ bệnh nào gọi là “bệnh tâm thần.” Anh quả quyết rằng “những căn bệnh tâm thần” mô tả chứng loạn thần kinh chức năng và rối loạn tâm thần chỉ là những cái mặt nạ hay triệu chứng của tinh thần vô trách nhiệm.

Glasser tin rằng mỗi người - dù là một bà cụ tóc bạc hay một đứa bé bụ bẫm - đều có hai nhu cầu cơ bản: (1) nhu cầu thương yêu và được yêu thương; và (2) nhu cầu cảm thấy xứng đáng với chính bản thân mình và với người khác. Glasser tin tưởng rằng khi những nhu cầu này được thỏa mãn, con người hành động có trách nhiệm. Khi những nhu cầu này không được thỏa mãn, hành động vô trách nhiệm thường được gán cho là bệnh tâm thần.

Glasser không phải là người duy nhất kêu gọi con người chấp nhận trách nhiệm đối với hành vi của mình. Glasser, vốn là

người Công Giáo, tin rằng sự thay đổi là cần thiết chẳng phải vì con người mang tội và vi phạm giới luật của Chúa, song chính vì điều con người đang làm lại chẳng nhằm vào lợi lạc tốt nhất của người ấy. Trong trường hợp vừa nêu trên, Glasser sẽ khuyên giải Thủy không nên có mối quan hệ tình dục với Hòa nữa bởi vì gây dựng gia đình với anh ta hầu như chắc chắn ngăn cản cô ta kết hôn cùng một ai đó trong tương lai, và chẳng thể nào một người chồng hờ như Hòa có thể thỏa mãn đầy đủ những nhu cầu của cô. Glasser cũng sẽ cản ngăn Hòa lao đầu vào mối quan hệ bất chính này vì sự xung đột nảy sinh từ đó sẽ làm tổn thương mối quan hệ vợ chồng con cái trong gia đình của anh ta.

Các chuyên gia tâm thần khác ngày nay cũng nói những điều mà Thánh Kinh đã phán hàng bao thế kỷ: Bạn có trách nhiệm và bạn có thể thay đổi, mặc dầu hầu hết họ không chấp nhận khuôn khổ Thánh Kinh về tội lỗi và sự cứu rỗi.

Một trong những tiếng nói mới nhất là nhà tâm thần học người Anh tên Garth Wood. Ông quả quyết rằng chứng loạn thần kinh chức năng là một huyền thoại, và việc cứu chữa những người mắc bệnh ấy, do họ đã vi phạm đạo lý của chính mình, là phương pháp trị liệu có tính cách luân lý, nghĩa là ngưng đổ lỗi cho môi trường, bệnh tật hay người khác, và bắt đầu suy xét những giá trị thật sự của bản thân mình (mặc cho những giá trị ấy ra sao). Theo Garth, việc sai quấy không phải là sự vi phạm đến giới luật của Chúa, đúng hơn là sự vi phạm đến hệ thống đạo đức của bạn, vốn có hiệu quả trừ khử bất kỳ tiêu chuẩn thiết thực nào của đạo đức cả cái đúng và cái sai. Lỗi tiếp cận của Garth mang tính thực dụng: nếu điều đó làm cho bạn được khuấy khỏa, điều đó hẳn là đúng. Ông ta tin rằng bạn bè chính là người khuyên giải tốt nhất cho chúng ta.

II- Mục Tiêu Thứ Hai Của Khuyên Giải : Nhận Thức Những Khả Năng Lựa Chọn Khả Hữu, và Hệ Quả của Việc Nắm Lây hoặc Chối Từ Từng Khả Năng Một.

Trong suốt giai đoạn 1 của việc khuyên giải, bạn đang nỗ lực nhận dạng toàn cảnh. Một khi thấy được tình huống rõ ràng, bạn

phải giúp đỡ người đến xin khuyên giải nhận dạng ra vấn đề một cách rõ rệt. Đây là lý do chúng ta đặt tên cho giai đoạn 1 là Khám Phá - Tìm Tòi. Tuy vậy, việc nhìn thấy được toàn cảnh một cách rõ nét chẳng hề thay đổi điều chi, có nghĩa là bạn phải chuyển đến giai đoạn 2 là Trực Diện Đối Mặt.

Trong giai đoạn này bạn muốn khám phá những khả năng lựa chọn, tiến trình hành động khả hữu, và dù việc đối mặt có thể khó khăn đến đâu, bạn cũng vẫn phải đặt người được khuyên giải trực diện cùng những hệ quả hành vi của người đó. Quá khứ không còn hệ trọng nữa. Tương lai là tất cả, còn hiện tại quyết định những gì tương lai sẽ thành. Không nhận ra được các hậu quả sẽ đưa đến thiếu sót, đúng hay sai, chúng ta chỉ sống với những hậu quả.

Trong chương này, chúng ta vẫn dùng câu chuyện của Hòa và Trúc, song qui trình Khám phá, Đối mặt và Tái thiết trở nên hữu hiệu khi nắm chặt được bất kỳ vấn đề hoặc xung đột nào.

Duyệt lại các chi tiết “bệnh hoạn” thường dùng để minh chứng những thất bại đã qua, song không cần thiết. Glasser gọi đó là “rác rưởi tâm thần học”. Đào bới những chi tiết về va chạm tình dục cũng chẳng cần thiết. Với tư cách một người khuyên giải, bạn cần phải biết một cách cơ bản những gì đã xảy ra, tuy nhiên nếu dùng lại trong việc giải thích một cách khoải trá về thất bại, mô tả tỉ mỉ chuyện yêu đương hay quan hệ tình dục... Những việc đó không ích lợi và chẳng xây dựng gì cả.

Câu hỏi lớn bạn cần đặt ra để người được khuyên giải đối mặt chính là: “Từ chỗ này chúng ta sẽ tiến đến đâu? Bạn có kế hoạch gì?”

Câu hỏi đó thường được đáp lại bằng câu trả lời “Tôi không biết!” Tiếp đó chúng ta hỏi: “Bạn thấy có những khả năng lựa chọn nào? Chúng ta hãy bắt đầu liệt kê các khả năng, rồi sau khi có được danh mục đó, chúng ta hãy xem xét điều gì sẽ xảy ra trong từng trường hợp.” Trở lại hoàn cảnh của Hòa, có những khả năng nào ở đây?

1) Chẳng làm gì hết.

2) Lờ đi sự phản đối của Trúc và mặt khác tiếp tục gặp gỡ Thủy. Giả sử Hòa dời đến một thành phố khác, nơi công ty anh ta có văn phòng chi nhánh ở đó, thì Trúc, người vợ chính thức của anh, sẽ chẳng kiểm soát được gì.

3) Cắt đứt mối quan hệ với Thủy, hoặc là hỗ trợ cho cô và con cái cô ta sinh ra, hoặc bỏ mặc cô ta xoay sở về mặt tài chính.

Với tư cách là một người khuyên giải, thông thường bạn có thể đề ra những khả năng lựa chọn. Đừng tự mình đưa ra đề nghị cho đến khi bạn không còn mong người được khuyên giải đề ra một ý kiến nào. Bạn muốn người đó đối mặt với những khả năng lựa chọn, và quan trọng hơn nữa là nhận ra điều sẽ xảy ra là kết quả từ sự lựa chọn của người đó.

• Đây là hậu quả của những chọn lựa trước mắt đối với Hòa?

1) Chẳng chọn làm gì hết. Đó là sự lựa chọn tiếp tục chứng kiến nổi cay đắng và sự oán hờn phá hủy mối quan hệ của anh ta với Trúc. Có những người có thể bắt đầu lại từ đầu song họ chẳng bao giờ chịu bắt đầu lại. Chúng ta nhắc nhở họ về những nụ hôn đầu tiên của họ, về mối tình tinh khiết của họ, đưa con đầu lòng và niềm vui họ trải qua trong việc chia sẻ những cái nhỏ nhỏ họ có cùng nhau. Sự lựa chọn thờ ơ với một hậu quả là mặc nhiên chấp nhận nhìn thấy gia đình họ tan rã thêm.

Chúng ta sẽ hỏi họ: *“Điều đó có tốt không?”* Sau đó chúng ta có thể trích dẫn thư Giacôbê 4,17 và bảo người được khuyên giải đọc to lên. Đoạn đó nói: *“Vậy kẻ nào biết làm điều tốt mà không chịu làm thì mắc tội.”*

2) Lựa chọn tách hai người phụ nữ ra xa chỉ là gộp vấn đề chung lại. Châm Ngôn 28:13 nói: *“Người giấu diếm tội lỗi của mình là hành động sai trái, trái lại người nào thú nhận, nguyện từ bỏ tội lỗi, không dám làm nữa, sẽ gặp được tha thứ.”* Thế rồi người được khuyên giải phải đối mặt với hậu quả sống một cuộc đời lừa lọc, che đậy những dấu vết việc mình làm, tránh bị phát hiện.

Một thanh niên mượn xe cha mình mà không xin phép, không nhìn thấy một chiếc xe hơi từ một đường nhỏ chạy ra, rồi

lủi vô chiếc xe kia, làm hư đầu xe cha mình. Khi đứng bên cạnh cái cản mốp méo, anh nhắm mắt lại và nói: “Chúa ơi, con cầu xin giá cho điều này đừng xảy ra!”

Bạn chẳng có cách nào có thể khôi phục lại những quả trứng được nguyên vẹn. Một vài hành động sẽ dẫn đến những hậu quả không thể tránh được, trong số đó có những hậu quả đau thương.

Bỏ một người phụ nữ vì một phụ nữ khác, không loại trừ trách nhiệm của một người đàn ông đối với con cái mình bất kể người mẹ là ai. Hoà làm cha các đứa bé đó và mang trách nhiệm đối với chúng. Viết cho Timôtê, Thánh Phaolô đã dùng những từ ngữ cứng rắn đối với con người vốn không tự lo được cho bản thân mình, nói rằng hắn còn tệ hơn một kẻ ngoại đạo.

(1 Tm 5,8: Ai không chăm sóc người thân, nhất là người sống trong cùng một nhà, thì đã chối bỏ đức tin, và còn tệ hơn người không có đức tin). Căn cứ vào nền văn hóa của thế kỷ thứ nhất, chiêm ngôn của Thánh Phaolô cũng bao gồm luôn cả người phụ nữ đã sinh ra những đứa bé mà không lo được cho chúng. Việc anh ta không cung cấp cho người phụ nữ, rất có thể sẽ đưa cô ta vào cảnh bán dâm, hoặc ràng buộc cô vào những tình huống khó khăn, nói trắng ra là con đường đầy tội lỗi.

III- Mục Tiêu Thứ Ba Của Khuyên Giải: Giúp Người Được Khuyên Giải Khám Phá Ra Ý Muốn Của Chúa Dành Cho Cuộc Sống Bản Thân Mình và Dẫn Dắt Họ Đi Theo Con Đường Đó

Trong giai đoạn hai của tiến trình khuyên giải, hậu quả của việc làm sai trái phải được đối mặt. Nếu chúng ta bung bít tội lỗi, hoặc thỏa hiệp với tội lỗi dựa vào sự yếu đuối của con người thì sẽ không còn hy vọng tháo gỡ và khắc phục nó được. Song thấu hiểu nó, gọi nó theo đúng cái tên thực thụ của nó, rồi mở ra con đường hồi phục vốn là giai đoạn thứ ba của tiến trình khuyên giải.

Khi bạn phân tích các khả năng lựa chọn, lúc đó bạn phải đem người được khuyên giải đến chỗ đối mặt với ý muốn của Chúa. Rõ ràng, ý muốn của Chúa dành cho một con người không

phải là tiếp tục trong bất kỳ quan hệ hoặc tình huống nào vốn là tội lỗi.

Hành động sai trái đã đưa người được khuyên giải ra ngoài ý muốn của Chúa. Uốn nắn người làm sai đòi hỏi hành động tích cực, có nghĩa là phá vỡ những khuôn mẫu theo thói quen vốn từng là niềm khoái cảm và có lẽ là vui thú. Những xiềng xích của thói quen này có lẽ quá mờ nhạt để có thể cảm nhận, cho đến khi chúng trở nên quá chặt chẽ không thể phá vỡ được, ngoại trừ ân sủng Chúa ban cho người được khuyên giải động cơ đi tìm và thực hiện ý Chúa.

Vào thời điểm này mối quan hệ bạn có được với người được khuyên giải đóng vai trò chủ yếu. Đôi khi chỉ đơn giản hiện diện tại đó, làm một người bạn, làm một người cổ vũ, lại là toàn bộ sức mạnh bổ sung mà một con người cần đến để thực hiện điều đúng, đặc biệt khi người được khuyên giải biết được cái gì là đúng, song thiếu can đảm để thực hiện bước đi hướng về ý muốn của Chúa.

Điều Gì Cần Thiết Để Chữa Lành Một Mối Quan Hệ Tan Vỡ?

Tiến trình giải hòa có thể được minh họa như sau :

Người xúc phạm

Người bị xúc phạm

Thú nhận

Tha thứ

Hối hận

Hồi phục

Một Người Nên Nói Với Người Bị Xúc Phạm Đến Mức Độ Nào ?

Trong trường hợp của Hòa, vợ anh đã biết về tình huống rồi và đó chính là điều gây nên sự khuyên giải ban đầu. Cô biết cô đã bị phản bội. Một khi tình hình được đưa ra ánh sáng, cô ta bắt đầu hỏi tường lại những năm qua, bản khoản liệu mỗi lần anh ta phải xa nhà có phải anh ở cùng với Thủy hoặc thật sự là do công việc phải đi xa.

CHƯƠNG 5

CHẤN ĐOÁN VẤN ĐỀ

Kiến thức ít ỏi là một điều nguy hiểm! Cuộc sống ngày càng phức tạp và nhiều vấn đề ngày nay chúng ta chạm trán không dễ dàng giải quyết trong một sớm một chiều. Rõ ràng có một số tình huống khó khăn trong cuộc sống chẳng thể nào được giải trừ hoàn toàn: người chồng khó tính; một đứa con trong gia đình có cá tính đặc biệt đòi hỏi sự giúp đỡ hơn mức trung bình; một người vợ gắt gỏng... Thế giới chúng ta đang sống không phải là một thế giới hoàn hảo, cho nên những ai luôn tìm cách thoát khỏi những sơ sót trong cuộc sống, suốt đời chỉ là lẩn trốn.

Chúa chẳng bao giờ hứa hẹn giải thoát chúng ta khỏi những sơ sót trong cuộc sống. Thật ra, Ngài hứa ở cùng chúng ta khi ta đi trong thung lũng tối đen hiểm nguy, khi ta băng qua những con sông rộng dài thăm thẳm, hoặc khi ta đứng bên bờ vực thẳm của sự cô đơn trong cuộc sống.

Giúp con người xuyên qua một số vấn đề đòi hỏi kỹ năng của một con dao cắt kim cương và sự nhạy cảm của một người đi trên dây giăng. Tuy nhiên, các khả năng này có thể học tập được.

Có lẽ mỗi hiểm nguy lớn nhất chúng ta gặp phải khi làm công việc tư vấn hay khuyến giải là nhảy đến các kết luận về các vấn đề của con người, trước khi cho họ cơ hội giải bày đến tận cùng những lo âu của họ.

Có một thanh niên sau khi tốt nghiệp ngành tâm lý học về mở văn phòng tư vấn. Treo bảng hiệu phía trước xong rồi, anh ngồi chờ khách hàng xếp hàng đến văn phòng của mình. Vào ngày thứ ba, anh nghe có tiếng bước chân ở hành lang. Với ý định gây ấn tượng cho người khách đầu tiên bằng sự thông thái của mình, anh ta nhắc điện thoại lên và nói: “Vâng! Chắc chắn là tôi có thể giải quyết vấn đề đó. Vâng, đúng vậy. Tôi gặp bệnh nhân khó khăn như thế hầu như mỗi ngày. Đúng! Thứ sáu, bốn giờ chiều. Văn phòng đầu tiên dọc hành lang bên phải. Hẹn gặp lại.”

Đặt điện thoại xuống, anh ta nhìn lên, thấy người thanh niên đang đứng trước mặt liền hỏi ngay: “Tôi có thể giúp được gì cho bạn?”

Người thanh niên trả lời: “Tôi đến để hoàn tất việc lắp đặt điện thoại cho ông!”

I- CHẨN ĐOÁN VẤN ĐỀ NHƯNG LẠI CHỮA TRỊ TOÀN BỘ CON NGƯỜI

Trong giai đoạn 1 của việc khuyên giải là thám hiểm và khám phá, với tư cách là người khuyên giải, bạn nỗ lực nắm bắt hệ quả thực thụ của sự việc là gì. Cho dù vấn đề này là gì chẳng nữa, khuynh hướng của chúng ta thường là cô lập vấn đề, đóng đinh nó xuống nền nhà bằng một hai câu Thánh Kinh, trong khi thực sự của vấn đề phải là sự kết hợp của cảm xúc, cơ thể và tâm linh. Nhiệm vụ của chúng ta có thể trở nên dễ dàng hơn nếu chúng ta có thể đi đến kết luận rằng mọi vấn đề cần đến khuyên giải thực chất thuộc về lãnh vực tâm linh, và sau đó tìm các câu

Thánh Kinh để trung hòa cái chất a xít của sự không hài lòng. Thánh Phaolô trong thư gửi tín hữu Thesalonica nhắc đến sự sống như một hỗn hợp của cơ thể, tâm hồn và tinh thần (xem 1Tx 5,22 : Nguyện chính Thiên Chúa là nguồn mạch bình an, thánh hoá toàn diện con người anh em, để thần trí, tâm hồn và thân xác anh em được gìn giữ vẹn toàn, không gì đáng trách trong ngày Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta quang lâm).

Thể Xác

Bản chất thể xác của con người

Bản chất tâm trí của con người

Bản chất xúc cảm của con người

> Tâm Hồn Cảm Xúc

Chúng ta có khuynh hướng sắp đặt cuộc đời trong những cái hộp nhỏ ngăn nắp mà chúng ta chú thích là “những vấn đề cảm xúc”, “những vấn đề cơ thể” hoặc “những vấn đề tinh thần”. Tuy vậy, một trong những điều đầu tiên bạn phải học là khi một người đau khổ về một điều gì, dù cho nguyên nhân đầu tiên có

trực tiếp liên hệ tới một mặt riêng biệt của ba lĩnh vực này, cả ba đều sẽ bị ảnh hưởng.

Khi mực nước bắt đầu tháo tràn trong cái rỗ tổ ong của cuộc đời, nó làm chìm hết cả ba lĩnh vực này. Chúng ta có thể minh họa một ống trụ được chia thành ba phần bằng một cái lưới dây điện, có nghĩa là chất lỏng đổ đầy ống chẳng thể cô lập được trong một vùng của ống trụ.

Physical realm: vùng thể xác

Emotional realm: vùng cảm xúc

Spiritual realm: vùng tâm hồn

Môn tâm thần học thường thiếu sót ở việc không nhận thức được bản chất linh hồn của con người. Tâm thần học hiện đại hay áp dụng một hoặc nhiều hình thức cơ bản chữa trị sau đây:

1. Liệu pháp sốc: Được sử dụng rộng rãi nhiều năm trước. Hình thức chữa trị này không còn được sử dụng rộng rãi nữa. Thành quả của liệu pháp này đã được tranh cãi nhiều và nguy cơ tác hại làm cho não bị chấn động thật là lớn.

2. Liệu pháp hóa học: Lời tuyên truyền ở đây là con người có thể sống tốt hơn với tiến bộ của hóa học. Dược liệu đã trở thành một ngành công nghiệp chủ chốt, với những số tiền khổng lồ dành cho thuốc an thần và hàng loạt thuốc thay đổi tâm trạng, loại bỏ những cảm giác lo âu hoặc làm điều hòa cảm xúc. Chúng ta thừa nhận những loại thuốc có tầm quan trọng và hữu ích như thế nào và có thể sử dụng trong một vài trường hợp. Một vài người chẳng hạn, bị trầm cảm và tìm thấy được an ủi rất nhiều với các liều nhẹ bằng lithium tác động đến sự cân bằng do thiếu hụt hóa chất trong cơ thể mình, tương tự kiếng đeo mắt điều tiết chứng loạn thị của nhãn cầu. Tuy vậy đối tượng trách cứ là có những bác sĩ chỉ dùng thuốc an thần để làm dịu mọi vấn đề, thay vì tìm đến tận gốc sự xung đột.

3. Liệu pháp đối thoại: Thường được gọi là “chữa lành bằng nói chuyện”. Tâm lý liệu pháp bao gồm một phạm vi rộng lớn của việc khuyên giải. Về một mặt nào đó, những người thực

hành cái gọi là “Liệu Pháp Thánh Kinh” (áp dụng những nguyên tắc Thánh Kinh vào mọi nhu cầu của con người) đang thực hành liệu pháp đối thoại.

4. **Phẫu thuật:** Đối với những trường hợp tâm thần nặng, phẫu thuật não là phương sách cuối cùng.

II- CHẨN ĐOÁN THỂ CHẤT

Một nhà khuyển giải khôn ngoan biết làm việc với sự hợp tác của khoa học và y tế. Trường hợp điển hình, Tiến sĩ Jack Morris, vốn là một mục sư và là một chuyên gia trị liệu tâm lý được đào tạo. Tiến sĩ Jack làm việc mật thiết với một bác sĩ y tế là một Kitô hữu tận tụy, và cả hai người hợp sức trong việc giúp đỡ nhau. Tương tự như vậy, người bác sĩ vốn nhận ra bản chất tâm linh của con người cũng sẽ mong muốn chữa trị cho toàn bộ người.

Chúng ta nghĩ sao khi một vấn đề có thể có những căn nguyên về mặt thể xác? Thông thường chúng ta sẽ nhanh chóng nhận ra những thay đổi về tâm trạng, những cá nhân nỗ lực thoát khỏi trầm cảm, họ lúc nào cũng mệt mỏi hoặc chán nản. Con người này trông có vẻ khá hòa hoãn để nói chuyện với Chúa.

Chúng ta chẳng thể nào chứng kiến một xung đột về tâm linh trong con người đó, cũng chẳng thể hiểu thấu bất kỳ vấn đề cơ bản nào do xúc cảm gây ra. Con người này không có xung đột với bất kỳ ai. Anh ta có vẻ thích thú với công việc của mình. Anh ta không cảm thấy bị kẹt trong một tình huống vô vọng, chẳng hạn như làm việc cho một người mình không thích mà chẳng muốn rời bỏ vì sợ không tìm được công việc khác. Chúng ta thấy những cái đó giống như những dấu hiệu, ở đây có thể là vấn đề thể chất dẫn đến những thay đổi tâm trạng này.

“Lần cuối cùng anh khám toàn bộ cơ thể đến nay bao lâu rồi?” Câu trả lời thông thường là: “Tôi không nhớ rõ, chắc cũng lâu rồi.”

“Được, trước khi chúng ta gặp lại lần nữa, tôi muốn bạn đến gặp bác sĩ của bạn, và đặc biệt tôi muốn bác sĩ kiểm tra lại lượng đường trong máu của bạn.”

Tại sao hả? Bạn ăn kiêng và lượng đường trong máu của bạn ảnh hưởng đến cảm xúc và tâm trạng của bạn. Giảm glucoz trong huyết chẳng hạn (lượng đường trong máu thấp) có thể tạo ra tình trạng uể oải và ngay cả trầm cảm. Sự bất lực – thiếu năng tình dục – của người chồng không phải lúc nào cũng thuộc về cảm xúc; nó có thể là kết quả của bệnh tiểu đường không được chẩn đoán và chữa trị.

Nói với người ta rằng Chúa yêu thương họ và có kế hoạch dành cho cuộc sống của họ là điều tốt, song những gì họ cần là nhận thấy phần nào kế hoạch đó, là tin tưởng vào Chúa, để người bác sĩ chỉ cho họ thấy vấn đề thể chất và giải quyết vấn đề đó.

Có một bà cho biết lúc nào cũng mệt mỏi về thể chất và đôi lúc bà ta phải nằm nghỉ ra sao khi đang làm công việc nhà. Bà giải thích nhiều lúc cảm thấy khoẻ nhưng lúc khác lại đau thật sự. Bà đã đi khám bệnh song bác sĩ bảo chẳng có gì bất ổn, rồi đề nghị bà nên gặp một chuyên gia tâm thần học.

Bà lau những giọt nước mắt đắng cay khi nói: “Ngay cả chồng tôi cũng không tin khi nghe tôi nói cảm thấy không khoẻ. Tôi nghĩ có lẽ tôi phát điên mất!”

Bà ta chẳng điên gì đâu! Bà được một chuyên gia chẩn đoán bị ban đỏ lupus erythematosus. Khi bà hiểu ra vấn đề của mình là gì, vấn đề đó chẳng biến đi đâu, song cái biến mất lại là sự xung đột cảm xúc khi nghĩ rằng đầu óc mình có vấn đề, còn các bác sĩ lại tiến hành chữa trị cái nguồn gốc ngấm ngấm của vấn đề nan giải.

Khi chúng ta sa sút về thể chất, cuộc sống tinh thần cũng bị ảnh hưởng. Cuộc sống của tiên tri Êlia biểu lộ một cách hùng hồn rằng ngay cả những người mạnh mẽ về mặt tinh thần cũng cảm thấy mệt mỏi, nhụt chí và có cảm giác như muốn bỏ cuộc khi họ bị kiệt sức kiệt quệ về mặt thể chất. Hãy nghiên cứu cuộc sống của tiên tri này trong sách các Vua quyển 1, chương 18 và 19. Chú ý những tương đồng giữa cuộc sống của tiên tri Êlia và một số vấn đề con người ngày nay phải chạm trán theo như bạn biết.

Cuộc sống đúng có mang đến kết quả mong muốn không? Bạn đánh cuộc là có! Ít nhất 60% các vấn đề thể xác của chúng ta liên quan đến tinh thần và cảm xúc. Điều đó cho thấy những vấn đề thể xác không phải phát sinh từ nguồn gốc hữu cơ thực sự. Vì những chứng bệnh như u xơ, ung nhọt hay tăng huyết áp, huyết áp cao hoặc các triệu chứng bệnh tật thân xác khác là kết quả của cuộc sống ngoài giới hạn xúc cảm của chúng ta. Chính vì vậy, bạn có thể làm được nhiều điều để giúp đỡ những người này có một cuộc sống được ổn định bằng cách hài hoà giữa thể xác, tinh thần và cảm xúc.

III- CHẨN ĐOÁN TINH THẦN

Chúng ta thấy có nhiều người có cuộc sống chìm ngập trong khổ đau đã hoàn toàn thay đổi thông qua niềm tin vào Chúa Giêsu: Những người nghiện rượu, một số đó đã trải qua 18 lần chữa trị khác nhau; những người nghiện ma túy; những người đồng tính luyến ái; và những người đạo đức, đứng đắn, song cuộc đời của họ bị dính chặt vào sự sợ hãi nên họ không dám bước ra khỏi nhà.

Những phương pháp vốn không thấy được bản chất tâm linh thiết yếu của con người chắc hẳn phải bất lực khi chữa trị bệnh tật của cơ thể song lại không hề quan tâm đến những bệnh tật của tâm hồn.

Khi xa rời ý muốn của Chúa, chúng ta gặp phải một vấn đề tâm linh. Giải đáp là đối phó với cái gì thực sự gọi là tội lỗi, và giúp đỡ một người trở về hài hòa với ý muốn của Chúa.

Có những người khi còn bé đi đến nhà thờ một cách hồn nhiên vô tư, nhưng mười năm sau, hoặc khi bước vào đại học, lòng tin của họ cứ thế không tăng triển. Họ đã quay lưng lại với Chúa và sống như thể không hề có Chúa, không có trách nhiệm giải trình về cuộc sống của mình, hoặc không hề tin có sự sống vĩnh hằng sau đời này.

Vấn đề của những người ấy là vấn đề tâm linh! Cách sống của họ đã xa rời ý muốn của Chúa. Vấn đề thể chất chắc phải là cao huyết áp vốn đe dọa tai biến mạch máu não. Đưa cho họ mấy

viên thuốc trị bệnh cao áp huyết chẳng phải là thứ họ cần. Họ cần phải ăn năn sám hối và thay đổi cách sống mới có thể giải quyết tận căn được vấn đề của họ.

Trong giai đoạn một, xử trí nhẹ nhàng với người mà lại dứt khoát để giúp họ khám phá được thánh ý Thiên Chúa; sang giai đoạn hai, mở rộng cửa cho họ cân nhắc các khả năng lựa chọn; rồi bước vào lĩnh vực tinh thần trong giai đoạn ba, giúp họ lựa chọn đúng thánh ý của Chúa.

Những khổ đau về mặt tâm linh không được chẩn đoán và thực sự quan tâm, sẽ dẫn đến bao nhiêu là khổ đau về cảm xúc và cả đau đớn về thể xác đối với con người. Bởi vì theo thánh Phaolô, tội lỗi đã rành rành trong giáo đoàn Côrintô: *“Trong anh em, có nhiều người ốm đau suy nhược, và cũng có lắm người đã chết.”* (1Cr 11,30)

Tiến sĩ Jack Kelly, một trong các bác sĩ chuyên khoa tim giỏi nhất ở Scotland, một lần có nói chuyện về những nhu cầu cảm xúc và tinh thần của con người. Ông ta kể lại, lần kia, ông được mời đến khám một bệnh nhân khổ sở bởi những “cơn đau tim.” Ông không tìm ra căn bệnh nào về tim. Tuy vậy, là một tín đồ ngoan đạo, ông bắt đầu hỏi bệnh nhân của mình thêm nữa. Cuối cùng phát hiện rằng bệnh nhân này mới vừa từ Paris trở về và bị dày vò bởi một “trường hợp cấp tính về tội lỗi” do nguyên nhân ngoại tình. Trong khi đa số bác sĩ chuyên khoa tim đều bó tay khi đường biểu thị trên điện tâm đồ trông vẫn bình thường, Jack Kelly đã biết cách chữa trị cả hai vấn đề.

Dù không không phải là nhà chuyên môn, chúng ta cũng có thể giúp người khác giải tỏa mặc cảm tội lỗi bằng cách đưa họ đến với Đức Giêsu, nguồn an ủi, để họ được tha thứ và tẩy rửa bằng máu thánh của Chúa Giêsu.

IV- CHẨN ĐOÁN CẢM XÚC

Thời gian và không gian ở đây không cho phép một sự chữa trị thỏa đáng đối với tất cả căn bệnh về cảm xúc của con người, tuy vậy, có một số vấn đề cơ bản cần phải được nêu lên.

Liệu Chúa có thật muốn con cái Ngài đau đớn về xúc cảm không? Liệu Chúa có thật sự được tôn vinh khi chúng ta bị chôn vùi trong lo lắng và sợ hãi, liên tục bị dày vò vì những xung đột cảm xúc và căng thẳng vì cuộc sống không? Cuộc đời thực thụ của thánh Phaolô bác lại vấn đề này. Niềm tin của Phaolô không giải thoát ông khỏi xung đột cảm xúc. Song, việc Phaolô gắn bó với Chúa Giêsu hình như chỉ gia tăng căng thẳng xúc cảm giành cho ông. Xuyên qua đó, Thánh Phaolô đã lướt qua cuộc đấu tranh.

Lá thư thứ hai gửi cho giáo đoàn Côrintô, được gọi là trái tim của Thánh Phaolô. Trong thư này, Phaolô thổ lộ một số cảm nhận sâu lắng trong trái tim của ông. Phaolô viết về những xung đột của mình : *“coi như phải ưu phiền, nhưng kỳ thực chúng tôi luôn vui vẻ; coi như nghèo túng, nhưng kỳ thực chúng tôi làm cho bao người trở nên giàu có; coi như không có gì, nhưng kỳ thực chúng tôi có tất cả.”* (2 Cr 6,10).

Từ trong tù, không bao lâu trước khi qua đời, Thánh Phaolô đã viết: *“Vì Chúa đã không ban cho chúng ta một tinh thần nhút nhát [sợ hãi], mà là một tinh thần đầy sức mạnh, đầy lòng thương yêu, và biết tự chủ [một tâm hồn lạnh mạnh]”* (2Tm 1,7).

Đức tin nơi Thiên Chúa tạo ra một tâm hồn mạnh mẽ hơn bởi 3 lý do:

1) Đức tin giải quyết vấn đề sau rốt của tội lỗi, trong đó Chúa Giêsu gánh vác mọi tội lỗi của chúng ta trong thân thể Ngài trên thập giá;

2) Đức tin dạy chúng ta cách kiềm chế nỗi thất vọng và những khổ đau nhọc nhằn của cuộc đời vốn chiếm một phần lớn trong cái thế giới đầy khiếm khuyết nơi chúng ta đang sống; và

3) Đức tin loại trừ nỗi sợ hãi về cái chết, cho phép một người sống một cuộc đời sống động, đầy ý nghĩa và có mục đích.

Giêsu đã phán: *“Chính Thầy là sự sống lại và là sự sống. Ai tin vào Thầy, thì dù đã chết cũng sẽ được sống. Ai sống và tin vào thầy, sẽ không bao giờ phải chết”* (Gn11, 25-26).

Những điều Thánh Phaolô đã viết nhấn mạnh đến thực trạng, trên khắp thế giới, chúng ta sẽ đối mặt với bao đau khổ và áp lực, song bằng niềm tin nơi Chúa, chúng ta có thể sống bên trên bất cứ cám dỗ của xúc cảm, vốn hút chặt biết bao người chìm đắm trong trầm cảm và thất vọng. Thánh Phaolô viết cho tín hữu Philip *“Tôi đã học sống tự lập trong bất cứ hoàn cảnh nào. Tôi sống thiếu thốn cũng được, mà sống dư dật cũng được. Trong mọi hoàn cảnh, no hay đói, dư dật hay túng thiếu, tôi đã tập quen cả. Với Đấng an sức mạnh cho tôi, tôi chịu được hết.”* (Pl 4,12-13).

Thánh Phaolô nói rằng ân ban lớn nhất Chúa ban cho là cuộc sống tràn đầy Thánh Thần. Đó là một cuộc sống hòa hợp những phẩm chất được mô tả hoa quả của Thần Khí là bác ái, hoan lạc, bình an, nhẫn nhục, nhân hậu, từ tâm, trung tín, hiền hoà, tiết độ... đưa đến việc kết hiệp chặt chẽ tâm trí và tinh thần (Galat 5,22-23 :).

Tâm điểm của Thánh Kinh chính là Chúa Giêsu có thể thay đổi cách chúng ta đối mặt với những tình huống và khổ đau nhọc nhằn của cuộc đời. Khi một ai đó đến cùng chúng ta với một tâm hồn bị nhiễm độc bởi lòng oán thù hay thịnh nộ, chúng ta biết ngay từ đầu mình đối phó với một tình huống trái ngược ý muốn của Chúa. Chúng ta biết trước thời điểm rằng đây là ý của Chúa, để chúng ta gặp gỡ một người được đưa đến từ cơn thịnh nộ hoặc lòng oán hận vốn đang hủy diệt người này cùng người thân.

Khi chúng ta nhìn thấy một bà mẹ đầy sợ hãi vô cớ, đã giam hãm bà ta trong căn nhà chính mình và phá hủy bình an trong tâm hồn đến độ bà chẳng thể nào lái xe chở con cái đi học, chúng ta biết mình đang đối phó với một tình huống mà Chúa Thánh Thần có thể làm điều gì đó cho bà. Chúng ta biết trước thời điểm là Chúa có một ước muốn, và ước muốn của Ngài là đem lại sự giải thoát và chữa lành cho những cảm xúc bị thương tổn.

Hiểu rõ Thánh Kinh sẽ tạo cho chúng ta lòng tin ở Chúa và khuyến khích người đang trông chờ ta giúp đỡ. Anh Thảo bị chấn thương trong một tai nạn thể thao và hôn mê suốt 29 ngày.

Việc hồi phục của anh trải qua nhiều năm bằng vật lý trị liệu và những chuyến đi khám các chuyên gia đủ loại. Cho dù bị hạn chế về thể xác, và biết mình sẽ sống tật nguyền trong suốt những ngày còn lại của cuộc đời, quan điểm của Thảo vẫn trong sáng, tích cực và phản ánh niềm tin anh hằng có trong tim mình. Khi bị một người quen quở trách anh dùng niềm tin của mình như “một cái nạng,” Thảo trả lời: “Cái nạng à, có đâu! Chúa Giêsu chính là nguyên cả cái bệnh viện của tôi!”

Chúng ta lập lại điều đã nói ở phần đầu chương này: Chẩn đoán vấn đề, song chữa trị toàn bộ con người. Chương kế tiếp, chúng ta sẽ nói về mối quan hệ chúng ta tạo được với người được khuyên giải, và xem nó thật sự quan trọng đến mức nào.

CHƯƠNG 6

KHUYÊN GIẢI TRONG THÁNH THẦN

Bất kỳ ngành khoa học nào phục vụ con người kém hữu hiệu chắc sẽ không tồn tại. Lấy ví dụ, giả sử có thể tiến hành một cuộc thí nghiệm. Hai nhóm người được chọn. Một nhóm gồm toàn bác sĩ phẫu thuật tài ba, có trung bình 23 năm kinh nghiệm. Nhóm kia là những người dễ mền song lại chẳng qua khoá đào tạo y tế chính thức nào, mà cũng chẳng có kinh nghiệm y học nào trước đó. Tuy vậy, cả hai nhóm được phép tiến hành phẫu thuật (chẳng có quốc gia nào trên thế giới cho phép cá nhân không có tay nghề thực hiện phẫu thuật), và sau 25 giờ trong phòng mổ, thành quả của hai nhóm được so sánh. Giả sử không có sự khác biệt đáng kể nào về thành quả của cả hai nhóm! Chúng ta sẽ phải kết luận ra sao đối với ngành phẫu thuật và bác sĩ phẫu thuật?

Tuy vậy câu chuyện này không khác gì sự việc đã xảy ra trong một cuộc thí nghiệm gần đây do các nhà tâm lý học tại Đại

học Vanderbilt tiến hành. Họ muốn biết liệu việc khuyên giải của những người không phải là chuyên gia, không qua đào tạo nhưng tận tình và thân thiện có hữu hiệu như các chuyên gia trị liệu tâm lý được đào tạo hay không. Nhóm các chuyên gia, một số là những người giỏi nhất trong lĩnh vực của họ, có trung bình 23 năm kinh nghiệm từng trải. Nhóm thứ nhì là các giáo sư đại học song họ chẳng có kinh nghiệm hoặc không được đào tạo khuyên giải chính thức.

Cả hai nhóm làm việc với những người gặp rắc rối trong vòng không quá 25 tiếng, và khi thời gian kết thúc, so sánh được tiến hành. Kết quả: “Tình trạng các bệnh nhân trải qua liệu pháp tâm lý do các giáo sư đại học thực hiện tỏ ra về số lượng cũng khả quan không kém những bệnh nhân do các chuyên gia trị liệu tâm lý có chuyên môn và đầy kinh nghiệm chữa trị.”

Ai đó hài hước nói rằng tay loạn thần kinh chức năng xây lâu đài của mình trên không, bệnh nhân tâm thần sống trong đó, còn chuyên gia trị liệu tâm lý thu tiền thuê nhà. Với mức độ thời gian chữa trị kéo dài trung bình từ sáu đến tám năm cho mỗi một bệnh nhân, thời gian cần thiết đối với liệu pháp tâm lý, thu góp tiền thuê nhà quả là dịch vụ béo bở!

Đối với bạn là người biết Chúa Giêsu Kitô là Đấng Cứu Thế, ở đây còn có nguồn bổ sung về sự sáng suốt và nhận thức, đó là sự ngự trị của Chúa Thánh Thần bên trong bạn. Suốt Tuần Khổ Nạn Đức Giêsu nói về việc Chúa Thánh Thần đến bốn lần (Gioan 14,16,26; 15,26; 16,7). Ngài dùng một từ trước kia chưa từng dùng để nói đến Chúa Thánh Thần, paraklitos, một từ có thể được dịch như “Nhà Khuyên Giải” (Counselor) hay “Đấng Bảo Trợ”. Đức Giêsu bảo các tông đồ rằng Ngài sẽ xin Cha gửi cho họ một Nhà Khuyên Giải khác để dẫn dắt họ đến với sự thật và chỉ cho họ thấy những việc sắp xảy đến.

Chúa Thánh Thần sẽ ban cho bạn những hiểu biết sáng suốt mà bạn chưa từng có. Bạn sẽ đưa ra những điều người ta cho là dẫn đến những hệ quả mang tính sống còn. Chúa biết được tương lai; Ngài cũng biết được quá khứ theo phương cách bạn chẳng hề

biết. Khi bạn khuyên giải, Ngài nhắc nhở bạn nêu những câu hỏi và cho bạn những nhận định bằng không bạn chẳng thể nào có được. Vậy nên, Chúa Thánh Thần đóng vai trò như là Nhà Khuyên Giải dẫn dắt bạn, và giúp đỡ người mà bạn khuyên giải nhận ra ý muốn của Chúa trong cuộc đời họ.

I- Chúa Thánh Thần và Khuyên Giải

Chúa Thánh Thần, Ngôi Ba Thiên Chúa, là Thánh Thần bởi sự thiêng liêng là bản chất của Thiên Chúa. Phía sau từ “Thánh Thần” có hai khái niệm: tinh khiết và sự tách bạch. Thánh Thần không phải là một ý niệm triết lý hay trừu tượng, song là một Ngôi Vị có ý muốn, ý chí và tinh thần của Chúa. Thánh Thần mang lòng tin tưởng. Thánh Thần dẫn dắt chúng ta đến với sự thật. Thánh Thần là tác nhân của sự chuyển biến; và khi đến lúc khuyên giải, chính Ngài là nguồn lực tạo sự thay đổi nhân cách vì bản chất thực thụ của chúng ta mở đường dẫn lối cho ta trở nên giống Chúa Kitô.

Đã nhiều thế kỷ, con người tranh luận về vấn đề “bản chất tự nhiên” đối với “giáo dục, đào tạo”; “vốn liếng di truyền” đối với “môi sinh”, song chuyện đó chẳng thành vấn đề khi Chúa Thánh Thần bắt đầu can dự vào một cuộc đời, một tiến trình chuyển hóa được mô tả trong Tân Ước như là “sự thánh hóa”. Ba lần chúng ta được khuyên bảo việc “thôi đi cái mớ thô cộc” của bản tánh chúng ta, chính là việc làm “thánh hoá” của Chúa Thánh Thần (thư Rôma 15,16; 2 Cr 6,11; 2 Tx 2,13).

Chúa Thánh Thần hoạt động thông qua trung gian của những người có tương quan mật thiết với Thánh Thần, có nghĩa là Chúa sử dụng **BẠN** khi bạn giúp đỡ ai đó giải gỡ những rắc rối của họ. Jay Adams nói :“Việc sử dụng những người trung gian làm việc khuyên giải không phải do đó mà phủ nhận bàn tay của Thánh Linh; ngược lại, đó là cách thông thường và chủ yếu thông qua đó Chúa can thiệp.”

Nói cách khác, qua những trung gian của Chúa Thánh Thần, Thiên Chúa làm việc trong và qua chúng ta để mang con người trở về phù hợp với ý muốn của Ngài. Điều này có nghĩa là bạn có

dự một phần quan trọng trong vai trò khôi phục trật tự trong vương quốc Chúa vốn đã bị đánh mất do hậu quả sự thâm nhập ư ám của tội lỗi vào thế giới này. Đó là lý do bạn phải làm việc hài hòa cùng Chúa Thánh Thần mà không đối kháng lại trong lúc tiếp dẫn con người hướng về ý muốn của Chúa.

Tại sao không dùng Thánh Kinh kết hợp với một vài kỹ thuật tâm lý hiện đại? Nhiều kỹ thuật mang tính vô thường vô phạt, tự thân chẳng tốt cũng chẳng xấu. Chúng ta có thể học được điều gì đó từ những phương pháp trần tục, thế mà lắm khi chẳng hề ý thức chút nào, chúng ta sử dụng các phương pháp khuyên giải trần tục rồi “rửa tội” cho chúng bằng cách chêm vào vài câu Thánh Kinh, và nghĩ rằng chúng ta đang khuyên giải trong một khuôn khổ Kitô Giáo.

Trong cuốn sách mang tựa đề: “Sự Quyến Rũ Của Tâm Lý Học”, William Kirk Kilpatrick nói : *“Kitô Giáo thực thụ chẳng dung hòa được với tâm lý học. Khi cố gắng hòa lẫn chúng, bạn thường đạt được một Kitô Giáo pha loãng thay vì một tâm lý học theo Kitô. Tuy nhiên tiến trình có phần tinh tế và khó phát hiện được. Tôi chẳng hề hay biết mình đang nhằm lẫn hai việc khác hẳn nhau. Còn những người khác trong giáo hội mong cho tôi đúng, lại cũng mê hoặc như tôi. Đó chẳng phải là cuộc tấn công trực diện vào Kitô Giáo - tôi tin chắc tôi sẽ kháng cự lại điều đó. Đó chẳng phải là trường hợp một con cáo đứng trước cửa nhà: con cáo đã hiện diện trong đàn rồi và đội lột cừ. Rồi từ cách nó được nuông chiều và nuôi nấng của một số người chần dốt, người ta có thể nghĩ rằng nó là một con cừ sáng giá.”*

II- Làm Sao Con Người Bối Rối Như Vậy?

Thường khi con người làm việc với con người họ thấy bản thân mình ở vào vị thế lãnh đạo. Họ chẳng xin làm một người khuyên giải; chỉ đơn giản là họ có mặt ở đó, có lẽ như là một người giảng dạy Thánh Kinh hay một mục sư, một người lãnh đạo một nhóm phụ nữ thảo luận, người ta bắt đầu trông chờ nơi họ sự dẫn dắt và giúp đỡ.

Chúa chúc phúc cho các nỗ lực của họ với thành đạt khiêm tốn song họ lại giống như người khuyên giải vốn có ý nghĩ : “Tôi có thể giúp đỡ người ta nhiều hơn nữa nếu tôi được đào tạo một ít.” Mơ hồ về nội dung đào tạo hoặc làm cách nào để được đào tạo như vậy, người ta ghi tên vào một khóa học tâm lý trần tục hoặc một khóa học khuyên giải tại một trường đại học địa phương.

Đã từ lâu, chúng ta có một “mặc cảm tự ti tri thức” nghĩ rằng thế giới trần tục có một cái gì đó chúng ta không có. Mặc cảm đó đã cũ rích rồi. Nếu chúng ta thực sự muốn tìm kiếm sự tiếp nhận trong thế giới này, tốt hơn hết là chúng ta lấy những tinh túy trong Thánh Kinh và khoác lên đó thuyết duy lý mà những môn học thế tục cung cấp cho chúng ta.

III- Các Mô Hình Khuyên Giải Trần Tục Khác Với Mô Hình Theo Thánh Kinh

Có những mô hình trần tục sử dụng trong khuyên giải ngày nay khác xa với mô hình theo Thánh Kinh. Mô hình đạo đức tỏ ra sát cận nhất, song vẫn chẳng đề ra được những mặt tuyệt đối; mà lại đưa ra một khái niệm nhập nhò về luân thường đạo lý vốn khác biệt đối với những con người khác nhau (xem biểu đồ)

SO SÁNH MÔ HÌNH TƯ VẤN

Mô Hình Freud

Mô Hình Y Tế

Mô Hình Đạo Đức

Mô Hình Thánh Kinh

Vấn đề:

Nạn nhân của ý thức và môi trường sống

Nạn nhân của hóa học; bệnh tâm thần (hệt như bị virus từ bên ngoài)

Người vi phạm đạo đức

Người vi phạm ý muốn của Chúa

Trị liệu:

Phân tích tâm lý (6 đến 8 năm)

Thuốc trị liệu tâm lý

Tâm lý trị liệu

Thú nhận

Hội cải

Hội phục

Khôi phục

Một cách tiếp cận khác để thấy tương phản về những tiền đề chính của những phương pháp trên tục so với mô hình theo Thánh Kinh (xem biểu đồ).

Mô Hình Trần Tục

Phong Cách Thánh Kinh

1. Tuân theo những quy tắc căn bản của nhà sáng lập trường phái như Freud, Mowrer, Adler, Jung hoặc bất kỳ ai

Tuân theo những nguyên tắc của Thánh Kinh

2. Trọng tâm là con người hay là khách hàng, do vậy Chúa không đóng vai trò quan trọng

Liên kết con người với Chúa, do vậy chấp nhận những nguyên tắc chỉ đạo của Thánh Kinh về những mối quan hệ giữa người và người

3. Đấu tranh với các lĩnh vực thiếu xác định rõ rệt về trách nhiệm. Con người chịu trách nhiệm và có thể thay đổi

Nhận thức được tội lỗi và sự tha thứ

4. Không tạo được niềm hy vọng rằng cuộc sống sẽ khác đi Tính cách có thể thay đổi là một hứa hẹn và hy vọng một tương lai tốt đẹp hơn

5. Thường kết thúc trong thất bại và có thể dẫn đến thất vọng chán chường hơn

Tiếp dẫn đến việc thay đổi

Trong thế giới không theo Kitô Giáo, có một dãy rộng lớn tiếp cận khác nhau dành cho những nhu cầu của con người. Chúng ta không có ngụ ý rằng tất cả các nhà chuyên gia không theo Kitô Giáo chẳng đưa ra được điều chi, song chỉ muốn nói rằng những mô hình triết học quên đề cập đến Thiên Chúa không

đưa ra những giải pháp dẫn đến cốt lõi của vấn đề vốn đã đưa chúng ta ra ngoài ý muốn của Chúa.

IV - Khuyên Giải Bằng Sự Hợp Tác Với Thánh Linh Của Thiên Chúa

1. Khuyên giải theo Thánh Kinh là tập trung vào Chúa

Hầu hết những khuyên giải thể tục đều tập trung vào con người và giải quyết những “nhu cầu xác đáng” Sự cảm dỗ đối với Kitô hữu được đào tạo ở một môi trường thế tục là đặt con người ở trung tâm điểm rồi đưa Thiên Chúa vào đời sống người đó theo kiểu cách Chúa chỉ là một “băng cứu thương” cho tinh thần để Người giải thoát con người đó ra khỏi khổ não.

Nguyên cả sự tập trung này là sai lầm! Con người vốn phải được gắn liền với Thiên Chúa như thể hiểu được mình không có khả năng để giải quyết những vấn đề của riêng mình, đó là lý do vì sao Đức Giêsu Kitô đã đến. Kế hoạch của Chúa nhằm mang chúng ta đến hòa hợp với thánh ý của Ngài và từ đó thay đổi bản chất của chúng ta sang cuộc sống mới.

2. Khuyên giải theo Thánh Kinh nhận chân được tính tội lỗi của bản chất con người

Điều này không hàm ý rằng những ai vật vã về cảm xúc là đau khổ vì tội lỗi, song nhìn nhận rằng hầu hết những vấn đề cần đến khuyên giải là kết quả của bản chất tội lỗi của con người.

Chú ý việc phân loại những đặc điểm của ham muốn xác thịt có ghi trong thư Galát 5,22 vốn là những yếu tố thực thụ tạo nên nỗi bất hạnh ngày nay.

Sự mất lòng tin và nổi thất vọng là những dấu hiệu của người bị bệnh tâm thần, những người đã vật vã với những trắc trở của mình tháng này qua tháng nọ, trong một số trường hợp lại là năm này qua năm nọ. Nói cho người ta biết là thái độ của họ hoàn toàn bình thường và rằng họ phải đơn giản nhận thức để chấp nhận điều đó, chính là tuyên cho họ một cái án chung thân, một cuộc đời sống trong thất vọng ê chề.

Giả sử bạn đi đến một nha sĩ vì bị đau răng, vị đó xem qua cái nướu răng bị áp xe của bạn, rồi nói: “Uhm, cái răng đó trông

chẳng tốt lắm. Nhưng, bạn ơi, chẳng có gì phải bận tâm đến nó cả! Mỗi người ở đây đều gặp khó khăn với loại vấn đề này. Giải pháp quan trọng chính là chấp nhận và thấu hiểu.”

Nếu có ai nói với bạn như vậy, bạn nên tìm một nhà sỹ khác và nhanh lên!

Nói với một người nào đó: “Này, vấn đề của bạn là tội lỗi!

Song ở đây có một cách giải quyết vấn đề đó!” Như thế chẳng phải là nhẫn tâm hay ám hại họ mà là xác định bệnh tật và đưa ra một giải pháp.

Chú ý xem những cách con người tiếp cận vấn đề khác biệt nhau đến mức nào: Khuyên giải theo góc độ thể gian là che đậy tội lỗi được xem như “bệnh tật” vốn có thể chữa trị bằng thuốc, chấp nhận sống cùng hoặc rời bỏ.

3. Khuyên giải theo Thánh Kinh là nương theo nguyên tắc của Thánh Kinh

Tất nhiên mọi vấn đề cần đến khuyên giải không phải đều là kết quả của tội lỗi do chủ tâm trong đời sống của một con người.

Rất nhiều tình huống khiến người ta tìm đến người khác nhờ hướng dẫn và giúp đỡ lại là những tình huống hoàn toàn đơn giản, chỉ cần đến những quyết định này nọ. Chúng ta sống trong một thế giới đầy căng thẳng và áp lực nặng nề và nhiều khi ta cần ai đó nói: “Này, bạn đang đi đúng đường rồi đó, cứ vậy mà đi!” tăng thêm sức mạnh cho điều chúng ta cảm nhận là ý muốn của Chúa dành cho đời sống của chúng ta.

Chúng ta sống trong một thế giới đầy căng thẳng và nhiều khi chúng ta nhận lãnh trách nhiệm và gánh nặng vượt quá khả năng mình chịu đựng. Chúng ta có thể minh họa sự thật này bằng cách chỉ vào một cái bàn rồi hỏi, “Bao nhiêu bạn nghĩ tôi có thể đứng trên cái bàn này được?”

Những ai còn thức tỉnh đồng loạt giơ tay lên!

Rồi ta hỏi tiếp: “Nếu tôi đứng trên đó và bảo thêm đôi ba người đứng lên trên đó, bao nhiêu bạn nghĩ rằng nó chịu nổi chúng tôi?”

Rõ ràng, sự căng thẳng gia tăng theo tỉ lệ thuận với gánh nặng đè lên, rồi ở một thời điểm nào đó sẽ đi đến suy sụp.

Một minh họa khác chúng ta cũng có thể sử dụng là cảnh con cá bơi trong ao. Khi một ngư dân xuất hiện câu dính và bắt đầu kéo, con cá cũng bắt đầu bơi đi loạn xạ, trôi lên hụp xuống xuôi ngược trong nước khi người ngư dân ghì chặt cần. Những con cá khác đang bơi trong ao nghĩ: “Tay này trông điên thật, hãy nhìn cái cảnh quay vòng tung tăng mà con cá anh em chúng ta đang biểu diễn kia!” Hễ áp lực chúng ta chạm trán càng mạnh thì nhu cầu của mình càng lớn, cần đến ai đó giảm nhẹ áp lực gây ra những hành vi thất thường của chúng ta. Đó là lý do tại sao bạn trở nên quan trọng trong vai trò khuyên giải.

Tiến sĩ Karl Menninger thường hay minh họa sự tinh táo và sự điên rồ như ở vào hai đầu đối diện của một đường thẳng tạo thành một thể cận tương tận tách - một hình thức nối tiếp các hình thái giống nhau, cái nào cũng đứng cạnh cái kia bên, song hai cái ở hai điểm tận cùng lại quá xa nhau - như saMenninger quả quyết rằng mọi người đều di chuyển tới lui trên cái thể cận tương tận cách này. Có ngày bạn cảm thấy hoàn toàn tự chủ; ngày khác bạn lại cảm thấy bị cuốn hút theo, bị câu thúc bởi chính thời biểu của mình, không kiềm chế được những xúc cảm của mình và mình chẳng thích như vậy. Khi rơi vào tình huống không còn khả năng hoạt động, bạn cần đến sự giúp đỡ.

Thánh Kinh đưa ra sự khuyên giải hữu hiệu vào những lúc khẩn thiết trong cuộc sống. Một trong những nhu cầu thiết yếu nhất của con người ngày nay là thấu hiểu điều Thánh Kinh nói về việc xử lý những vấn đề vốn là nguyên nhân của cái mà chúng ta diễn tả là bệnh tâm thần.

Ít người ngồi nơi hàng ghế nhà thờ ngày nay hiểu được cái ý nghĩa thực thụ của việc được tha thứ, được đưa vào gia đình của Chúa, được nhận làm đứa con của Chúa. Chưa hề chứng kiến quyền lực tối thượng của Chúa bao giờ, họ quá lo lắng với hàng loạt những mối bận tâm dí họ sát xuống đất. Không thấu hiểu được ý của Chúa, họ đấu tranh, thường là chống lại Ngài, nỗ lực

sắp xếp lại các việc đầu vào đó mà quả thực chẳng vì lợi ích tốt nhất cho họ.

Những trợ lực vô biên trong Thánh Kinh có khả năng tác động vào những nhu cầu của bản thân chúng ta. Khi nhận thức của chúng ta về kế hoạch của Chúa dành cho đời sống của mình được lớn mạnh, nhu cầu khuyến giải cho cá nhân ta sẽ giảm thiểu. Một trong những điều tốt đẹp nhất một linh mục có thể làm cho tinh thần con chiên mình lành mạnh là giảng giải Thánh Kinh một cách trung thực.

4. Khuyến giải theo Thánh Kinh đưa đến sự tự do

Còn ức chế nào nặng nề hơn mà một người phải chịu đựng khi lân la hết chuyên gia tâm thần này tới nhà tâm thần học khác, mòn mỏi trông chờ một sự giúp đỡ lại nghe trả lời không thể làm gì hơn. Mô tả trác trở của một người như là một “chứng bệnh” chỉ còn cách thuốc thang hay ngăn ngừa, thời chẳng mang lại niềm hy vọng nào về một cuộc sống có thể khác hơn.

Trước khi chúng ta bước qua Chương 6, chúng ta có một vài nhận định về cách khi bạn là người khuyến giải dùng Thánh Kinh giải quyết những trác trở. Thực tế, cách bạn sử dụng Thánh Kinh rất thích hợp với cách Chúa Thánh Thần tác động đến người bạn đang cố gắng giúp đỡ. Bạn vừa giúp đỡ lại cũng vừa gây trở ngại. Điều này tùy thuộc vào cách bạn sử dụng Thánh Kinh như thế nào.

Gợi Ý Để Vận Dụng Thánh Kinh Hữu Hiệu Hơn

1. Chớ vội nên một câu Thánh Kinh ngay khi bạn nghe được chuyện gì đang xảy ra trong cuộc sống của một ai. Biết bao người làm như vậy. “Tôi biết vấn đề của bạn ra sao rồi,” bạn nghĩ, “còn đây là giải pháp.” Bạn phang vào mặt họ những lời trích dẫn thật xác đáng trong Thánh Kinh.

2. “Khoan, chờ một chút,” có lẽ bạn đang suy nghĩ, “chẳng lẽ đó không phải là điều việc khuyến giải bằng Thánh Kinh đề cập đến sao?” Thư Hípri 4,12 nói: “*Lời của Chúa đầy sự sống và năng động, sắc bén hơn cả gươm hai lưỡi: xuyên thấu tận chỗ*

phân cách tâm và thần, cốt với tủy; phê phán tâm tư cũng như tư cách của lòng người.”

Đó chính là phận sự của Chúa Thánh Thần, dùng Lời của Chúa nói với tâm người, phán quyết, khiển trách và đưa người đến chỗ quyết định và cam kết. Dùng Lời Chúa như cái gậy chỉ để khiêu khích và buộc con người chuyển qua con đường khác.

3. Dùng Lời Chúa như một tấm gương soi sáng. Khi chuyển từ giai đoạn đối mặt trong khuyên giải đến giai đoạn tái thiết, bạn phải đưa con người đến trực diện với Chúa và ý muốn của Ngài.

Thay vì sử dụng Thánh Kinh như một cây gậy, hãy sử dụng như một tấm gương soi sáng, giúp người nhìn thấy chính bản thân mình như chính Chúa nhìn thấy người đó vậy. Gốc của từ ngữ Hy Lạp được dịch ra là “thú tội” nguyên nghĩa đen là “nói ra điều tương tự” Do đó, khi chúng ta thừa nhận sai trái trước Thiên Chúa, thực sự, chúng ta đang nhìn thấy bản thân mình đúng như Chúa đang nhìn thấy chúng ta.

Giả sử một cô bạn đang kể bạn nghe cô ta đang toan tính chấm dứt hôn nhân của mình. Cô giải thích rằng mình mệt mỏi tìm đạt phần cốt yếu trong cuộc sống và nay vừa đạt được - cô ta sắp đưa vụ tiêu hôn ra pháp lý.

Bạn có thể nói: “Chẳng lẽ bạn không biết được Chúa chẳng ưa gì những gia đình tan vỡ và chuyện chung sống với người khác làm cho mình trở thành kẻ ngoại tình?” Bạn ấy biết điều đó rồi. Thay vì vậy hãy hỏi: “Bạn có từng tìm hiểu những điều Thánh Kinh nói về sự mong chờ ở hôn nhân và cách chúng ta cần đáp lại những điều đó?” có lẽ sẽ mang lại câu trả lời “Không, chưa bao giờ”. Điều này lại mở ra một cánh cửa để bạn nói tiếp: “Liệu bạn có thích hợp tác với tôi và chúng ta cùng nhau xem xét vấn đề không?”

Theo tiến trình con người đang khao khát bắt đầu chẳng những xem xét điều mình dự định có sánh nổi chuẩn mực của Chúa và như vậy là sai trái, mà còn hy vọng mọi chuyện có thể khác đi. Điều này mang lại cho bạn, là nhà khuyên giải, cơ hội để đưa ra một loạt giải pháp khác đối với vấn đề đó.

4. Dùng Lời Chúa làm phương thuốc cho tâm hồn và chữa lành rạn nứt trong cuộc sống chúng ta. Biết bao người sống giống như những người bới rác trên đường phố trong khi họ có thể sống như một người có nhà cửa đáng hoàng. Nghe chẳng có nghĩa gì cả à? Thôi được! Đây chính là chỗ chúng ta cần thật mong muốn xử sự khác ngoài những chuẩn mực văn hóa của mình và thể hiện cuộc sống có thể khác biệt ra sao một khi đối diện với Chúa và khi tiếp nhận ân sủng của Ngài dành cho đời sống chúng ta. Lời Chúa chính là phương tiện chuyển tải hồng ân của Ngài.

Bạn có thể thấy cần giúp đỡ người bạn đang cố gắng tiếp cận tin rằng trong Lời Chúa hứa có kể đến tên người đó. Nhiều lúc, chúng ta có thể đề nghị một ai đó như sau: “Nơi có chữ ‘bất kỳ ai’ hoặc ‘ai đó’ ghi trong Thánh Kinh, hãy thay tên bạn vào đó. Lời hứa này có kèm tên bạn theo.”

Ngày nay con người đang đi tìm những giải pháp và đây chính xác là điều Thánh Kinh đưa ra. Hãy dùng Thánh Kinh với tay nghề một bác sĩ phẫu thuật khéo léo cầm dao phẫu thuật hầu mang lại sự chữa lành.

Bây giờ chúng ta hãy tiếp tục ứng dụng những điều mình vừa nói đến vào những tình huống của cuộc sống thực tế.

CHƯƠNG 7

NGUYÊN TẮC CHỈ ĐẠO ĐỂ THÀNH CÔNG TRONG KHUYÊN GIẢI

Thành công trong khuyên giải là gì? Đó là giúp một người tìm ra thánh ý Chúa dành cho cuộc sống người đó, mang lại trợ lực cần thiết để người đó thi hành ý muốn của Chúa, tiếp đó nhìn thấy người đó lớn mạnh trong mối quan hệ với Chúa Kitô khi vượt qua được chính những khó khăn thúc đẩy họ tìm được khuyên giải.

Thành công trong khuyên giải là thấy được từng con người vượt qua những thử thách trong quan hệ; cảm nhận mức độ cao xa hệ quả đạt được trong quyết định sắp được thực hiện; rồi tiếp đó nhìn thấy họ chọn lấy con đường tha thứ và hồi phục, mặc cho khó khăn đến mức nào. Đó là nhận thấy từng người bắt đầu lớn mạnh trong cảm xúc và tâm hồn. Những người đã từng bất ổn về xúc cảm đến độ không còn gánh nổi cuộc sống nếu không có trợ giúp của hàng bao nhiêu thứ thuốc, rồi nay ổn định được cảm xúc của mình, và bắt đầu hòa nhịp với cuộc sống theo một phương cách mới, một phương cách chưa hề trải qua trước giờ.

Thành công trong khuyên giải là giúp đỡ từng người sử dụng khả năng xứng đáng với toàn bộ tiềm năng Thiên Chúa ban cho họ, chẳng phải do sự hoạt bát hay nhanh trí khi bạn làm một nhà khuyên giải song vì bạn hằng biết tầm quan trọng khi để cho Chúa Thánh Thần thực hiện công việc của mình. Sự thay đổi đầy năng động do Chúa Thánh Thần tạo ra khi gọt giũa phần thô ráp của con người bạn đang khuyên giải, để Chúa sống trong cuộc đời họ.

Tuy nhiên không phải lúc nào chúng ta cũng chiến thắng. Có nhiều lúc khi gặp một tình huống với cảm giác mình đã thất bại, chúng ta tự nghĩ : “Có phải tôi đã bỏ sót một việc gì đó đáng lẽ tôi phải làm và nếu làm thì đã đạt được kết quả chẳng?” Vài điều chúng ta phải học qua kinh nghiệm, và những ai trở nên tiến bộ

thực sự trong việc khuyên giải sẽ học hỏi được nhiều điều từ những sai lầm của mình. Thành công trong khuyên giải chính là sự tương tác của người khuyên giải, người được khuyên giải và công việc của Chúa Thánh Thần.

Có một vài nguyên tắc chỉ đạo chúng ta cần lưu ý để có thể thành công trong việc khuyên giải hay tư vấn.

1. Chớ Vội Kết Luận Khi Chẩn Đoán Một Vấn Đề

Một sự chẩn đoán không đúng cách có lẽ là sự thất bại đơn giản và nổi bật nhất của những nhà khuyên giải thiếu kinh nghiệm. Ghi nhớ rằng khi người ta đến xin khuyên giải thì thường có “vấn đề”, tuy nhiên cần nhận ra đâu là “VẤN ĐỀ” ở trên bề mặt nổi và đâu là nguyên nhân bắt nguồn từ cội rễ. Thông thường khi khuyên giải chúng ta tiêu tốn thời gian của mình để ráng dập tắt những xung đột nhỏ nhất trong mối quan hệ của con người với những vấn đề mới xảy ra, cũng nhanh chóng như khi chúng ta đúc kết những vấn đề cũ. Chúng ta có khuynh hướng giống như những người cứu hỏa muốn làm phẳng phiêu các bức tranh trong một tòa nhà đang bị hỏa hoạn.

Một sự chẩn đoán vội vã cũng vẫn có thể làm cho một người cảm thấy thoải mái, vì mong muốn của người kia là mình “có được sự khuyên giải, tư vấn” giờ đây đã được thỏa mãn rồi, mặc cho nhu cầu thực sự vẫn chưa hề được nhận dạng. Điều này chỉ làm khó khăn thêm trong tương lai khi tiếp cận vấn đề thực sự.

Việc một người từ chối phó thác theo ý muốn của Thiên Chúa, tạo ra một môi trường chống đối gây nên xung đột và bất bình. Tách biệt tâm linh ra khỏi xúc cảm là một điều bất khả đối với người khuyên giải có đức tin nỗ lực hết mình dìu dắt một người nào đi theo ý của Chúa.

Khi kết thúc chương trình bác sĩ tâm lý học lâm sàng, Larry Crabb đã chia vấn đề của con người thành hai loại: “các vấn đề xúc cảm” và “các vấn đề tâm linh”. Đề cập về việc phân chia này, Crabb nói : “...Tôi coi những nguồn năng lực Kitô Giáo như là phần bổ sung đáng quý cho vốn liếng kỹ năng của nhà trị liệu Công Giáo. Tuy nhiên, tôi phân biệt rõ ràng các vấn đề tâm

lý và tâm linh. Để giải quyết các vấn đề tâm lý, tôi thiết nghĩ Kitô giáo thường hữu ích song hiếm khi tỏ ra thiết yếu...”

Khi bắt đầu tiếp xúc với con người, Crabb phát hiện ra rằng người ta thường đến với ông để phàn nàn về bề nổi của những vấn đề gặp phải, nhưng khi bắt đầu thấu suốt những vấn đề này, ông cũng không tài nào làm được gì cho họ dù ông đã có thể nhận dạng một cách đầy đủ. Ông nói: “Thử thăm dò sâu hơn, tôi nhận thấy con người này có quá nhiều tư tưởng điên rồ về cuộc sống chẳng dính dáng gì đến Chúa, và người đó lại thiên về hành động sai trái một cách ngu xuẩn, rồi buống binh chẳng muốn nhận ra điều sai quấy của mình.”

Đến đây, Crabb nhận thức rằng ông ta đang phải giải quyết các vấn đề vốn không thể chỉ đơn giản cho rằng thuộc dạng “bệnh tâm thần”, song quả thật muốn giải quyết những vấn đề này đòi hỏi một lãnh vực nữa xa hơn ứng dụng của tâm lý học. Lãnh vực tâm linh.

Thay vì xem Kitô Giáo là một cái gì đó vốn “hữu ích song không thiết thực,” Crabb bắt đầu nhìn đó như thể “thiết thực trong việc giải quyết các vấn đề cá nhân”. Ông nhận thấy mối tương quan của một người với Chúa Kitô là “một nền tảng cần thiết để giải quyết mọi vấn đề, tâm lý hoặc tâm linh.”

Đi dặt một con người theo ý Chúa có nghĩa là “tái lập trình” một lô các ý tưởng vốn đã thấm nhuần trong xã hội chúng ta, chẳng hạn:

- *Sự hoàn hảo của tôi là điều tối quan trọng trên thế giới.*
- *Hạnh phúc của tôi là nhất thiết.*
- *Dù tiên sẽ giải quyết bất kỳ vấn đề nào.*
- *Một người nào khác có lẽ sẽ thỏa mãn nhu cầu của tôi tốt hơn.*
- *Tình dục có thể không là tất cả trong cuộc sống, song đứng trước bất kỳ cái gì ở vị trí thứ yếu.*
- *Nếu tôi chỉ đẹp hơn một chút, tôi sẽ được thương yêu.*
- *Nếu bạn quá thật yêu tôi, bạn sẽ hiểu được tôi nghĩ gì.*

Trong một thế giới trần tục, các tín hữu bị dồn dập bởi những triết lý và hệ tư tưởng đối kháng lại kế hoạch và mục tiêu Thiên

Chúa dành cho đời sống của họ. Đồng thời, bản chất tội lỗi của chúng ta thường xuyên đối đầu lại kế hoạch của Chúa dành cho cuộc đời mình.

Nếu người đến nhờ bạn giúp đỡ thấy trước và hoàn toàn thấu hiểu được các hệ lụy của hành động trong thời gian qua của mình, người đó có lẽ giờ đây không còn chạm trán những khó khăn hiện tại.

Một thất bại khác trong việc chẩn đoán sai lệch là không nghe được những gì người được khuyên giải đang thật sự muốn nói. Các kỹ năng giao tiếp của bạn thật quan trọng, và nếu kỹ năng chưa đủ, bạn có thể phát triển trau dồi thêm. Rõ ràng, bạn không thể lắng nghe được nếu cùng lúc tâm trí bạn lại đi trước người được khuyên giải.

Bạn cũng không thể lắng nghe rành rọt nếu như bạn đang nghĩ về chính trách nhiệm mình và nghĩ cách lẽ ra bạn phải làm gì đó hơn là lắng nghe con người đang đau khổ kia. Hãy khoan thai, dành thời giờ lắng nghe, cầu nguyện và lượng định. Chỉ khi đó bạn mới sẵn sàng trả lời câu hỏi của người đến xin tư vấn: “Bạn nghĩ tôi nên làm gì?”

2. Không Để Cho Khách Hàng Bạn Tránh Né Trách Nhiệm Về Hành Động Của Họ

Một khi người được khuyên giải nhận trách nhiệm về hành động của mình, bạn đã sẵn sàng cho giai đoạn tái xây dựng trong tiến trình khuyên giải. Đó là đưa một cuộc đời trở về cuộc sống bình thường như trước. Chúng ta nêu câu hỏi để người đó nhận ra trách nhiệm của mình trong vấn đề đó. Bạn có thể nói cho họ thấy điều gì là sai lầm, song vấn đề là làm sao cho người đó chấp nhận đầy đủ trách nhiệm về việc sai trái của họ.

Khi David than khóc: “*Bởi vì tôi biết mình phạm tội và tội lỗi luôn ở trước mặt tôi!*” Ông ta chấp nhận toàn bộ trách nhiệm về sai sót của mình. Chính lúc đó, ông ta đã nhìn thấy bản thân mình như Chúa nhìn thấy ông, đúng như bản chất của mình, như những người khác nhìn thấy ông ta, và khi đó, ông ta đã được

chuẩn bị để đối diện với hệ lụy của điều mình đã làm và thực thi trình tự tái xây dựng tiếp theo đó (xem Thánh vịnh 51,3-4).

3. Kiên Trì Đến Khi Mọi Quan Hệ Được Ổn Định

Qui trình hồi phục có thể cần đến thời gian. Chẳng có quy trình nào xảy ra trơn tru cả. Con người sẽ tiến bộ, thất bại, nỗ lực lần nữa rồi thất bại. Chỉ khi nào ngưng nỗ lực họ sẽ nhanh chóng bắt đầu tuột dốc trong qui trình khuyên giải.

Bạn xử lý thất bại ra sao? Giống như cách bạn giúp đỡ một đứa trẻ tập đi bị ngã. Bạn giúp người ta đứng lên, giữ chặt, tập cho họ đi lại, rồi từ từ buông lỏng họ ra. Khi giúp đỡ một người tìm lấy sức mạnh và trưởng thành trong việc khắc phục những thất bại dai dẳng, chúng ta dẫn người được khuyên giải xuyên qua qui trình sau:

Chuyện gì đã xảy ra? Bạn đã phản ứng ra sao? Cách phản ứng của bạn phải nên như thế nào? Cách chấn chỉnh vấn đề

Hãy để cho người được khuyên giải điền vào chỗ trống. Rồi trong buổi gặp gỡ kế tiếp, hãy kiểm tra xem liệu người đó có xuyên suốt việc chấn chỉnh hoàn cảnh không.

4. Hãy Tô Ra Đồng Cảm Và Nhiệt Tình

Có một sự khác biệt giữa đồng cảm và thông cảm! Đồng cảm có nghĩa là “bạn ân cần.” Đến một mức nào đó, bạn bị tổn thương cùng với người bạn khuyên giải, song nếu cảm xúc của bạn làm cho bạn mất tự chủ thì cả hai người sẽ cần đến sự giúp đỡ. Liệu điều này có ngụ ý rằng bạn chẳng bao giờ biểu lộ cảm xúc không? Không phải như thế. Đôi khi, cư xử với người bạn khuyên giải trên căn bản riêng tư thân tình lại là liệu pháp quan trọng nhất bạn có thể thực hiện.

Tác giả quyển “Liệu Pháp Hữu Thực”, Tiến sĩ William Glasser tin rằng nếu quả thật một người tin tưởng vào một người khác, người này có thể trở thành một cái neo giữ người bạn mình không vượt ra khỏi bờ vực của phi lý.

Khi một người được thuyết phục làm ngược lại ý muốn mình, thường là họ vẫn bảo lưu ý của mình, rất ít khi chịu thay đổi.

Trong trường hợp đó chúng ta không nên cố gắng. Chỉ đơn giản có mặt tại đó và sự hiện diện của ta với tư cách là một người ân cần, đồng cảm cho phép người được khuyên giải tống khứ vài cảm nghĩ nổi loạn ra khỏi lòng mình. Sau khi đã trào ra bớt cảm xúc đó, người đó bắt đầu lắng nghe và nhận thức.

Đây là kinh nghiệm do một chuyên gia tư vấn thuật lại :

“Hoài lớn lên trong một gia đình triệt để tuân thủ kỷ luật nghiêm khắc và một cách tiếp cận hậu như là rập khuôn đối với những gì người Công Giáo làm và không được làm. Anh ta kết hôn và khá thành công trong chuyên môn của mình. Anh đi nhà thờ và tỏ ra rất tích cực trong công việc phục vụ. Rồi khi sự tế nhị của lứa tuổi trung niên tự thành, một cách hơi ngu xuẩn, anh ta bắt đầu dính líu đến những cái chính mình biết là sai trái.

Đột nhiên, cái ý nghĩ “Người đứng là thẳng góc” nện thẳng vào đầu anh. Hồ thẹn về bản thân và lo sợ tư cách của mình có thể gây rắc rối cho gia đình mình, anh ta sắp xếp làm sao cho cuộc sống của mình như đã gặp phải tai nạn, hầu gia đình có thể nhận được tiền. Song trước khi anh thực hiện điều đó, anh gọi và kể tôi nghe anh dự định làm gì.

Tôi chẳng cần phải chỉ cho anh ta thấy sai lầm; anh ta đã nhận thấy rồi. Tôi không thể lập luận thẳng lý anh ta dù cho tôi rất muốn; đối với tôi, anh ta tỏ ra quá thông minh.

Tôi đã không cần giúp anh ta nhìn thấy bản chất thực của mình; anh ta thấy bản chất mình còn rõ hơn tôi thấy nhiều.

Tôi chẳng cần giúp anh phát hiện ra ý muốn của Chúa, anh ta thừa biết rồi.

Tất cả những gì tôi có thể làm là khóc cùng với anh, và lắng nghe... lắng nghe. Rồi nguyện cầu. Chúa đã làm nốt phần còn lại.

Nhiều năm trôi qua và vụ rắc rối đó đã nhạt nhòa tự đời nào trong sự quên lãng. Song qua kinh nghiệm này tôi đã học được một điều là đừng thất vọng buông xuôi vì nhiều khi chúng ta đã vất vả nỗ lực làm một điều mà chỉ có Thiên Chúa mới thực hiện được.”

5. Cuối Cùng, Hãy Hòa Giòng Cùng Thánh Linh

Viết cho tín hữu Galát, Thánh Phaolô liệt kê các hành động của bản tánh đầy tội lỗi : *“Những việc do tính xác thịt gây ra là dâm bôn, ô uế, phóng dăng, thờ quấy, phù phép, hận thù, bất hoà, ghen tuông, nóng giận, tranh chấp, chia rẽ, bè phái, ganh tị, say sưa, chè chén, và những điều khác giống như vậy.”* (Gl 5,19-21). Đó là những vấn đề khiến nhiều người đến gặp chúng ta xin khuyên giải. Tiếp đó Phaolô đối chiếu hoa trái của Thánh Thần với những hành động đó : *“Còn hoa quả của thần Khí là : bác ái , hoan lạc, bình an, nhẫn nhục, nhân hậu, từ tâm, trung tín, hiền hòa, tiết độ.”* (Gl 5, 22-23). Thánh Phaolô viết : *“Những ai thuộc về Chúa Giêsu Kitô thì đã đóng đinh tính xác thịt vào thập giá cùng với các dục vọng và đam mê. Nếu chúng ta sống nhờ Thần Khí, thì cũng hãy nhờ Thần Khí mà tiến bước.”* Từ ngữ Thánh Phaolô sử dụng, dịch ra là “tiến bước,” có nghĩa là “đồng hành” hoặc “đi theo.” Đúng vậy, bạn có thể khuyên giải trong Thần Khí khi bạn cầu nguyện, dùng Lời Chúa và dẫn dắt người bạn khuyên giải vào con đường ý muốn của Chúa.

Tất nhiên, điều này có nghĩa là bạn cần phải tràn đầy Thần Khí, nhận lấy Đức Kitô làm Chúa của đời mình, để Lời Ngài dẫn dắt bạn trong cuộc sống riêng tư của bạn.

Như vua Đavít đã viết tự bao đời: *“Người có Chúa, sống ở Chúa là một người khuyên giải giỏi vì người ấy công bằng, chính trực biết được điều phải trái”* (x. Thánh Vịnh 37, 30-31). Xin Chúa giúp bạn trở thành người như vậy để bạn có thể giúp đỡ người khác một cách hữu hiệu!

CÔNG TRÌNH TẠO DỰNG

Và Thiên Chúa bước vào không gian, đưa mắt nhìn quanh và nói: *“Ta thấy cô độc. Ta sẽ dựng cho Ta một thế giới.”*

Trong tâm mắt, Ngài thấy chỉ toàn bóng tối và bóng tối.

Tối đen hơn muôn vàn đêm đen bao trùm vực thẳm.

Thiên Chúa mỉm cười, và ánh sáng loé lên, phân rẽ bóng tối về một bên. Và bên kia là ánh sáng, và Thiên Chúa phán:

“Điều này thật tốt đẹp!” ... (Thiên Chúa tạo dựng vũ trụ, trừ con người)

Rồi Ngài cất bước dạo quanh,

Đưa mắt nhìn tất cả những gì Ngài đã làm.

Nhìn vào mặt trời Ngài đã tạo nên,

Nhìn mặt trăng của Ngài, Nhìn muôn vòm ngôi sao lấp lánh;

Nhìn xuống trái đất với muôn vật muôn loài

Và Thiên Chúa nói: “Ta vẫn thấy cô đơn.”

Ngồi xuống bên cạnh đồi, suy tư bên con sông lớn sâu thẳm,

Ngài bóp đầu suy nghĩ.

Nghĩ lui nghĩ tới, và sau cùng Ngài nghĩ

“Mình nên tạo dựng cho mình con người.”

Từ lòng con sông, Ngài vốc một nắm đất sét,

Và quỳ xuống bên bờ sông;

Và Thiên Chúa Tồi Cao,

Đấng đã thấp sáng mặt trời và đặt nó trên cao,

Đã treo lơ lửng muôn vòm tinh tú trên từng góc đêm đen thẳm,

Đấng cảm vận mệnh địa cầu trong tay;

Chính Thiên Chúa Cao Cả đó, như một người mẹ nghiêng mình trên con trẻ,

Đã quỳ xuống, cặm cụi làm việc trên nắm đất sét,

Cho đến khi Ngài nắn nó giống như hình ảnh của Ngài;

Rồi thổi hơi vào cục đất sét, và con người trở thành một linh khí sống động.

Amen. Amen.

James Wilton Johnson (Văn thơ Mỹ đen)

CHƯƠNG 8

SỬ DỤNG THÁNH KINH TRONG KHUYÊN GIẢI

Khi làm công việc khuyên giải, có lúc bạn tư vấn cho những người mà vấn đề của họ không phải là hệ quả của sai lầm hay tội lỗi của cá nhân họ. Vấn đề đó có thể là một căn bệnh hay một tình huống không do họ tạo ra nhưng họ vẫn phải đương đầu.

Chẳng hạn cái chết của người vợ hay một đứa con, một con bệnh hoặc tai nạn làm cho người trụ cột gia đình không còn khả năng lao động hay làm việc để nuôi sống gia đình; hoặc những xáo trộn về tài chính do nền kinh tế bấp bênh gây nên.

I- Nhiều Người Không Biết Thánh Kinh Nói Gì và Nhận Thức Thái Độ Của Bạn Là Một Người Khuyên Giải Hết Sức Quan Trọng

Cách bạn vận dụng Thánh Kinh hết sức quan trọng đối với thành đạt của tiến trình khuyên giải. Một số người lớn lên trong gia đình Kitô Giáo, nơi đầy đúng và sai thật rõ ràng, song vẫn có anh chị em khác lớn lên mà chưa thừa hưởng một nền tảng hiểu biết theo Kitô giáo. Ngày nay càng gia tăng số người, đặc biệt ở lứa tuổi dưới 40, đã được cha mẹ dễ dãi nuôi dưỡng lớn lên và có hiểu biết rất mờ mờ về điều phải và điều trái.

Nền giáo dục tổng quát đóng góp quá ít vào việc trau dồi đạo đức, đạo lý và tính trung thực. Trong suốt hai thập niên qua, thuyết hiện sinh và thuyết nhân văn đã bao trùm quá trình giáo dục. Cuộc cách mạng tình dục của những năm 60 đã để lại một thế hệ con người nghĩ rằng bất kỳ hành vi nào giữa những người đã trưởng thành ưng thuận với nhau cũng đều có thể chấp nhận được, miễn là không ai bị tổn thương.

Trong chương trước, chúng ta đã đề cập đến một trong những mục tiêu của việc khuyên giải là giúp con người nhìn thấy thực chất bản thân mình. Người đó không được chủ quan, mà nên nhìn thấy tình huống từ quan điểm của một người bạn khách quan, và quan trọng hơn hết, nhìn thấy được những vấn đề theo

chiều hướng của Thiên Chúa. Chỉ khi đó mới xuất phát lòng mong muốn thay đổi, dẫn đến sự tha thứ, hồi phục và chữa lành mối quan hệ tan vỡ.

Việc sử dụng Lời Chúa để thực hiện điều ấy mang tính quyết định. Khi thiết lập trách nhiệm về việc làm sai trái, chúng ta đặt những câu hỏi thâm thúy để người được khuyên giải trả lời dựa trên cơ sở Lời Chúa chúng ta đã chia sẻ với họ trong tiến trình khuyên giải. Cuộc nói chuyện có thể diễn ra đại loại như sau:

- “Bạn nghĩ thế nào về việc Chúa nhìn những gì đã xảy ra?”

- Người được khuyên giải: “À, ừ, tôi chẳng biết mình có nghĩ ngợi gì về điều đó không.”

- “Có lẽ bạn nhớ khi chúng ta bắt đầu khuyên giải tôi đã nói với bạn cách tiếp cận của tôi để giúp đỡ mọi người nằm trong khuôn khổ của Thánh Kinh, song, tất nhiên, tôi nghĩ rằng đó chính là lý do bạn đã đến gặp tôi thay vì đến một nhà khuyên giải thế tục. Bạn có quan tâm đến việc tìm hiểu Chúa nhìn thấy tình huống này ra sao không?”

- Người được khuyên giải: “Đương nhiên rồi, tại sao lại không?”

Vào lúc này chúng ta lật đoạn Thánh Kinh phản ánh điểm chúng ta đang cố gắng thiết lập, nhưng thay vì tự thân mình đọc, chúng ta yêu cầu người được khuyên giải đọc to đoạn đó lên. (Trong tiến trình, chúng ta ghi vắn tắt các chú dẫn ra để người được khuyên giải mang về.)

Sau khi Thánh Kinh đã được đọc lên, người được khuyên giải sẽ nói: “Tốt rồi, bạn nghĩ sao khi Chúa nhìn thấy hành vi của bạn?”

Trước nhất con người phải nhận thức được sai trái của mình rồi thừa nhận trách nhiệm về việc đó trước khi lỗi lầm đó được tha thứ qua bí tích hoà giải.

II- Một Khuôn Khổ Dành Cho Việc Sử Dụng Lời Chúa

Những điểm tiếp theo là những vấn đề bạn cần suy nghĩ giải quyết chắc chắn trước khi tiến hành khuyên giải và làm việc với người.

1. Thiên Chúa là Chúa nhân từ; do vậy, những gì Chúa nói cùng chúng ta trong Lời Chúa chính là mặc khải ý muốn của Ngài. Ngài có kế hoạch và chương trình cho cuộc sống mỗi người, thuận theo thánh ý Chúa sẽ tạo được hạnh phúc.

Với tư cách là một nhà khuyên giải, bạn phải xác tín vào tiền đề trên trước khi bạn có thể thuyết phục bất cứ ai khác. Thánh Kinh được ban cho chẳng phải là một lý tưởng cao vời không phù hợp với thời đại chúng ta, cũng không phải là một mục tiêu vốn để ngắm song chẳng thể nào đạt được. Đúng hơn, đó là một dẫn dắt cho cuộc sống và quyền lực của Chúa đi kèm quyền năng của Ngài.

2. Chúa cho phép những thử thách nào đó xảy ra, qua đó minh chứng được quyền năng và ân sủng của Ngài. Vì vậy, tôi có thể tin tưởng vào ân sủng và sức mạnh nơi Ngài khi chọn để đưa tôi vượt qua thử thách hơn là giải thoát tôi khỏi thử thách.

Ngày nay, chúng ta trực diện với một niềm tin khá phổ biến là nếu những điều tốt lành xảy đến cho tôi, rõ ràng là Chúa đang ban phúc cho tôi, còn nếu những điều xấu xa xảy đến, đó hoặc là tác hại của Satan hoặc sự phán xét của Chúa. Triết lý này đã tồn tại cùng chúng ta từ thời Job đương đầu với thực trạng bất hạnh và tội ác. Tuy nhiên, ngày nay chúng ta đang thấy sự hồi sinh của giáo điều này, mang nhiều hình thái mới khá cực đoan.

Bạn sẽ khuyên giải những người hỏi rằng: “Tại sao Chúa lại để cho điều này xảy đến cùng tôi? Tại sao Ngài lại bỏ rơi tôi?” Và bạn sẽ phải trả lời: “Chúa không bỏ rơi bạn. Chồng của bạn đã rời bỏ bạn,” hoặc “Vợ của bạn đã rời bỏ bạn!” Có nhiều lần chúng ta cố tìm trả lời cho câu hỏi “tại sao” quả là vô dụng. Mỗi người tạo ra một vấn đề thần học bằng câu hỏi đặt ra với Thiên Chúa. Bạn có thể trở nên hoàn toàn xuẩn ngốc khi theo đuổi những giải thích xác đáng về những tình huống thất bại của con người. Tốt hơn là nhận thức được rằng Chúa sẽ hiện diện cùng chúng ta tại thời điểm cần thiết nhất của mình.

Không còn gì nghi ngờ nữa, bạn sẽ khuyên giải những người đang vật vã cùng hệ quả vốn chẳng thể giải quyết được như bệnh

tật, gánh nặng tài chính, khuyết tật cá nhân, ngay cả nhiều vấn đề hôn nhân vốn không thể nào xóa bỏ được. Lấy ví dụ trường hợp người đàn bà có chồng buộc phải đi làm nơi hải ngoại. Bà ta nghi chồng không chung thủy với mình dù hết sức cần đến thu nhập ông ta chu cấp để trang trải chi phí nuôi nấng bày đưa con. Hoặc xét cảnh khốn khổ một góa phụ luống tuổi đang được con trai nuôi nấng mà người con đột ngột lâm một cơn bệnh nan giải.

Hoặc một người chồng đang vật vã với mặc cảm tội lỗi vì ông đã cho phép các bác sỹ tiến hành phẫu thuật khiến vợ mình mất mạng. Xử lý thế nào đây khi một bà vợ đã tha thứ cho chồng mình cái “tặng tịu” lại phải xoay xở với món thu nhập bị giảm hụt bởi ông còn phải nuôi một đứa con ngoại hôn.

Giúp đỡ một người vượt qua thời điểm khó khăn đó rất là quan trọng. Chúng ta nhớ rằng chính Thánh Phaolô cũng chẳng được giải thoát khỏi nỗi trần trọc của mình, song qua kinh nghiệm ngài đã thấm thía một bài học để đời. Phaolô viết trong 2 Cr 12,9 : *“Nhưng Người quả quyết với tôi: ‘Ơn của Thầy đã đủ cho anh, vì sức mạnh của Thầy được biểu lộ trọn vẹn trong sự yếu đuối.’ Thế nên tôi rất vui mừng và tự hào vì những yếu đuối của tôi, để sức mạnh của Đức Kitô ở mãi trong tôi.”*

Thông qua khuyên giải bạn giúp cho người được khuyên giải hiểu được rằng Chúa chẳng sai lời; rằng Chúa là nơi nương náu trong những lúc hoạn nạn (Nakhum 1,7: Đức Chúa thật tốt lành, chính Người là thành lũy chở che trong những ngày khốn quẫn), và là chỗ ẩn mình trong những lúc khổ đau (Tv 32,7). Khi làm như vậy, chúng ta học được cách đối phó với những gì không thể đổi thay được.

3. Chúa Hứa Ở Cùng Ta Trong Những Lúc Khó Khăn, Chớ Không Miễn Trừ Cho Chúng Ta Khỏi Những Khốn Khó.

Bất kỳ khó khăn nào dấy lên, luôn kéo theo một trong hai trường hợp. Hoặc là một hay những người liên can được mang tới gần với Chúa và gần nhau, hoặc quay lưng lại với Chúa và thối lui. Tình thế thách đố chẳng đời nào để ai yên vị. Thế nhưng

xương gãy sớm muộn cũng liền lặn và trở nên rắn chắc hơn xương chưa từng rạn. Mỗi quan hệ cũng tựa như vậy.

Các đoạn Kinh Thánh cho chúng ta những an ủi quý báu là :

- Isaiah 43,2-5b: “*Ngươi có băng qua nước, Ta sẽ ở cùng ngươi. Ngươi có vượt qua sông, cũng không bị nước cuốn. Ngươi có đi trong lửa, cũng chẳng hề hấn gì. Ngọn lửa không thiêu rụi ngươi đâu... Vì trước mắt Ta, ngươi thật quý giá, vốn được Ta trân trọng và mến thương... Đừng sợ, có Ta ở với ngươi!*”

- Nakhum 1,7: “*Đức Chúa thật tốt lành, chính Người là thành lũy chở che trong những ngày khốn quẫn*”.

- Roma 8,28: “*Chúng ta biết rằng Thiên Chúa làm cho mọi sự đều sinh lợi ích cho những ai yêu mến Người, tức là cho những kẻ được Người kêu gọi theo như ý Người định.*”

Chúa nhân mạnh sự kiện chúng ta phải đương đầu với hiểm nguy, song Ngài vượt qua cùng chúng ta. Ngài nói đến điều đó như một thực trạng. Tất cả mọi người nam cũng như nữ rốt cục đều đối mặt với khó khăn: “*Khi ngươi gặp lúc khắc nghiệt, Ta sẽ ở cùng ngươi.*”

III- Thánh Kinh và Những Thấu Hiểu Về Những Vấn Đề Khuyên Giải Thông Thường Nhất

Do khuôn khổ giới hạn chúng ta không thể nào giải quyết từng vấn đề ở đây một cách rạch ròi được. Có những trích dẫn Thánh Kinh chúng ta có thể đánh dấu trong quyển Thánh Kinh của riêng mình và ơn soi sáng sẽ giúp đỡ chúng ta khi khuyên giải.

1. Lạm Dụng Rượu

- Ephêsô 5,18: “*Chớ say sưa rượu chè, vì rượu chè đưa tới truy lạc, nhưng hãy thấm nhuần Thần Khí.*”

- Rôma 14,21: “*Tốt nhất là đừng ăn thịt, uống rượu, và tránh những gì có thể gây có cho anh em mình vấp ngã.*”

- Rôma 13,13: “*Chúng ta hãy ăn ở đứng đắn như những người đang sống giữa ban ngày: không chè chén say sưa, không chơi bời dâm dăng, cũng không cãi cọ ghen tương.*”

- Galát 5,21: *“Ganh tị, say sưa, chè chén, và những điều khác giống như vậy... những kẻ làm những điều đó sẽ không được thừa hưởng Nước Thiên Chúa.”*

Trừ khi một người chấp nhận thực trạng mình có vấn đề với rượu và mong muốn nhận sự giúp đỡ, bằng không hiệu quả của bạn là người khuyên giải sẽ rất giới hạn.

Khi làm việc với vấn đề lạm dụng rượu, hãy nhớ rằng Chúa Thánh Thần là tác nhân của sự thay đổi hành vi, và con người là nhân tố có trách nhiệm và có thể thay đổi. Dù rằng có vài người nhanh chóng giải thoát khỏi sự lệ thuộc vào rượu, nhưng hầu hết những người khác lại rất cần đến sự hỗ trợ và giúp đỡ trong một thời gian. Ý chí cương quyết thay đổi của con người cùng sự hỗ trợ của gia đình, cả hai đều quan trọng để một người khắc phục vấn đề lạm dụng.

2. Thịnh Nộ

- Êphêso 4,26 : *“Anh em nổi nóng ư ? Đừng phạm tội: chớ để mặt trời lặn mà cơn giận vẫn còn.”*

- Thư Giacôbê 1,19-20: *“Anh em nên biết rằng: mỗi người phải mau nghe, đừng vội nói, và khoan giận, vì khi nóng giận, con người không thực thi đường lối công chính của Thiên Chúa.”*

Thịnh nộ tự nó không phải là tội lỗi. Sự khác biệt giữa thép và kim loại của cái bình là độ rắn chắc. Độ rắn chắc ở thép định mức giá trị của nó, quá nhiều người lại hạ thấp giá trị của họ. Tự thân sự thịnh nộ vốn là phi luân lý; nó có thể sử dụng hoặc cho mục đích tốt hoặc sai lầm tạo nên chuyện đau lòng. Trong các tình huống khuyên giải, thường chính là việc sử dụng sai lầm do ứng xử bất tương xứng của con người tạo ra nhu cầu cần khuyên giải.

Theo lẽ tự nhiên, con người đấu tranh với vấn đề này cần phải am hiểu nguyên nhân của những cơn thịnh nộ và thấy được tổn thất gây ra cho chính mình, cho bạn hữu và cho gia đình mình. Công việc của bạn với tư cách là một nhà khuyên giải là

phải giúp tìm ra phương cách sáng tạo để loại trừ hoặc làm nguôi đi cơn thịnh nộ, việc này đưa đến nhu cầu cần khuyên giải.

3. Trầm Cảm

- Matthêu 28,20: *“Thầy ở cùng anh em mọi ngày cho đến tận thế.”*

- Thư Do Thái 13,5: *“Trong cách ăn nết ở, anh em đừng có ham tiền, hãy coi những gì mình đang có là đủ, vì Thiên Chúa đã phán: Ta sẽ không bỏ rơi ngươi, Ta sẽ không ruồng bỏ ngươi!”*

- Isaia 43,1-4: *“Đừng sợ, vì Ta đã chuộc ngươi về, đã gọi ngươi bằng chính tên ngươi: ngươi là của riêng Ta! Ngươi có băng qua nước, Ta sẽ ở cùng ngươi, ngươi có vượt qua sông, cũng không bị nước cuốn; ngươi có đi trong lửa, cũng chẳng hề hấn gì, ngọn lửa không thiêu rụi ngươi đâu. Vì chính Ta là Đức Chúa, Thiên Chúa ngươi thờ, là Đấng cứu độ ngươi...vì trước mắt Ta, ngươi thật quý giá, vốn được Ta trân trọng và mến thương...”*

- Thánh Vịnh 23: *“Chúa là mục tử chăn dắt tôi, tôi chẳng thiếu thốn gì...”*

- 1 Vua 17: Phép lạ bột và dầu; hồi sinh đứa con của bà goá.

Nguyên nhân thông thường nhất của trầm uất là cảm giác rơi vào tình huống gây bức dọc lại không có lối thoát. Ví dụ, một người vợ có vài đứa con không tài cán gì phải chấp nhận ăn ở với một tay ăn chơi giàu có song lại là nguồn trợ cấp duy nhất của bà. Không có của cải thừa kế hay gia đình, bà cảm thấy bị bó buộc và bị cô lập rồi sự nhụt chí hóa thành nỗi trầm uất.

Cô lập được nguyên nhân trầm uất là điều quan trọng. Trầm uất có thể do thịnh nộ đè nén gây ra, hoặc hàng loạt nguyên nhân khác, quá nhiều không thể kể hết ở đoạn này.

Khi không có nguyên nhân trầm uất rõ ràng, chúng ta đề nghị khám sức khỏe tổng quát, lưu ý lượng đường và thành phần huyết. Dù trầm uất thực chất không là chứng di truyền nhưng khuynh hướng thiên về trầm uất hay nản chí lại có thể là cha mẹ truyền cho con. Có khi thay đổi thực đơn hay lao vào luyện tập thể lực theo y học có thể trở nên hữu dụng. Hoặc một ít lượng

thuộc an thần tác động trên suy nghĩ của cá nhân đó có thể giúp khắc phục vấn đề.

Chúng ta khuyên một người trầm cảm “bỏ cái thói quen đó đi vì điều đó làm Chúa phật lòng” thì chỉ càng làm cho người được khuyên giải đau buồn hơn. Thấu hiểu Thiên Chúa chăm chút con người chúng ta, Ngài sẽ chẳng bao giờ từ bỏ con người (Mt 28,20; Dt 13,5) và biết rằng mình được tha thứ và là con của Thiên Chúa, điều này giúp con người không còn trầm cảm nữa (xem Rm 8,15; 1Gn3,1; Gl 4,4-6).

Charles Spurgeon nhấn nhủ chúng ta: “Trong Thiên Chúa còn có nhiều điều để khích lệ bạn hơn là làm cho bạn trầm não thêm trong tình huống của mình.”

4. Lạm Dụng Ma Túy

- 1Cr 6,19-20: *“Anh em lại chẳng biết rằng thân xác anh em là Đền Thờ của Thánh Thần sao? Mà Thánh Thần đang ngự trong anh em là Thánh Thần chính Thiên Chúa đã ban cho anh em. Như thế anh đâu còn thuộc về mình nữa, vì Thiên Chúa đã trả giá đắt mà chuộc lấy anh em. Vậy anh em hãy tôn vinh Thiên Chúa nơi thân xác anh em.”*

- Thư Rôma 12,1-2: *“Vì Thiên Chúa thương xót chúng ta, tôi khuyên nhủ anh em hãy hiến dâng thân mình làm của lễ sống động, thánh thiện, và đẹp lòng Thiên Chúa. Đó là cách thức xứng hợp để anh em thờ phượng Người. Anh em đừng có rập theo đời này, nhưng hãy cải biến con người anh em bằng cách đổi mới tâm thần, hầu có thể nhận ra đâu là ý Thiên Chúa: cái gì là tốt, cái gì đẹp lòng Chúa, cái gì hoàn hảo.”*

- Thư Giacôbê 4,17: *“Vậy kẻ nào biết làm điều tốt mà không làm thì mắc tội.”*

Có nhiều quyển sách đã được viết ra về việc lạm dụng ma túy và những vấn đề liên quan. Xác định đó có thể là một người vô tình sử dụng (như một đứa trẻ mười mấy tuổi thử vị cần sa) hoặc một người nghiện ma túy, đó là điều quan trọng để biết được liệu bạn có thể giúp đỡ hay cần phải nói: “Này bạn, bạn gặp phải một vấn đề ngoài khả năng giải quyết của tôi. Tôi rất quan tâm đến

bạn đến nỗi tôi muốn giúp bạn gặp được một sự trợ giúp mà bản thân tôi không đủ năng lực!” rồi tiếp đó giới thiệu nơi cần đến.

Một người nghiện chẳng bao giờ ngưng thỏa mãn xác thân khát khao ma túy và điều này lại làm rõ hơn tính chất nghiêm trọng của vấn đề. Đồng thời cần phải nói rằng biết bao người có thể được cứu vớt nếu ai đó nhận ra vấn đề của họ kịp thời và khá ân cần để giúp người nếm trải ma túy đối mặt với vấn đề của mình.

5. Sợ Hãi

- Thánh vịnh 4,8: *“Chúa ban xuống lòng con nhiều hoan lạc, hơn khi thiên hạ được mùa, lúa rươi đầy dư.”*

- Thánh vịnh 32,7: *“Chính Chúa là nơi con ẩn náu, giữ gìn con khỏi bước ngặt nghèo. Khấp bốn bề, Chúa làm trở vang lên những khúc ca mừng con được giải thoát.”*

- Thánh vịnh 34,4-5: *“Hãy cùng tôi ngợi khen Đức Chúa, ta đồng thanh tán tụng danh Người. Tôi đã tìm kiếm Chúa, và Người đáp lại, giải thoát cho khỏi mọi nỗi kinh hoàng.”*

- Isaia 41,10: *“Đừng sợ hãi: có Ta ở với ngươi. Đừng nhón nhác: Ta là Thiên Chúa của ngươi. Ta cho ngươi vững mạnh. Ta lại còn trợ giúp với tay hữu toàn thắng của Ta.”*

- Isaia 43,1: *“Nhưng bây giờ, đây là lời Đức Chúa phán, lời của Đấng tạo thành ngươi, hỡi Giacop. Lời của Đấng nắm ra ngươi, hỡi Israel: Đừng sợ, vì Ta đã chuộc ngươi về, đã gọi ngươi bằng chính tên ngươi: ngươi là của riêng Ta.”*

- Mathêu 10,28: *“Anh em đừng sợ những kẻ giết thân xác mà không giết được linh hồn. Đúng hơn, anh em hãy sợ Đấng có thể tiêu diệt cả hồn lẫn xác trong hỏa ngục.”*

- Luca 12,32: *“Hỡi đoàn chiên nhỏ bé, đừng sợ, vì cha anh em đã vui lòng ban Nước của Người cho anh em.”*

- 1Gioan 4,18: *“Tình yêu không biết đến sợ hãi; trái lại, tình yêu hoàn hảo loại trừ sợ hãi, vì sợ hãi gắn liền với hình phạt, và ai sợ hãi thì không đạt tới tình yêu hoàn hảo.”*

Mỗi lo sợ những hiểm nguy thúc giục con người tìm cách bảo an cho mình. Nỗi lo sợ đó làm con người suy yếu kiệt sức, nó trói buộc con người và tước mất sự bình an trong tâm hồn họ.

Nơi Thiên Chúa không có sự sợ hãi này. Chúng ta cần phải giúp người đến xin tư vấn vượt qua nỗi sợ hãi đó.

Hầu hết những nỗi sợ hãi của chúng ta tựu trung quanh hai điểm:

a)- Những gì chưa xảy ra, song chúng ta lo sợ có thể xảy đến.

b)- Những gì chúng ta không hiểu.

Với tư cách là một người khuyên giải, nỗi sợ hãi của người được khuyên giải nghe qua có thể lộ bịch hay vô lý.

Hiểu được chẳng có điều gì ngoài ý muốn của Thiên Chúa có thể xảy ra đối với con của Chúa vốn đang sống và bước đi theo như mục đích của Ngài sẽ giúp chúng ta vượt khỏi cảm giác đang là nạn nhân của tình huống.

Một vài người phải học cách đối phó với những tình huống bằng không có thể tạo ra nỗi sợ hãi tàn phá mãnh liệt. Việc thấu hiểu rằng sự an toàn không phải là “sự vắng mặt của nguy hiểm” mà là “lời hứa bảo vệ của Chúa” chúng ta sẽ sống bên trên nỗi sợ hãi, bằng không sự bình an trong tâm hồn mình sẽ bị phá hủy.

6. Tha thứ

a) Trong quan hệ với Chúa

- 1Gioan 1,9: *“Nếu chúng ta thú nhận tội lỗi, Thiên Chúa là Đấng trung thành và công chính sẽ tha tội cho chúng ta, và sẽ thanh tẩy chúng ta sạch mọi điều bất chính.”*

- Thánh vịnh 32,5: *“Bởi thế con đã xưng tội ra với Ngài, chẳng giấu Ngài lầm lỗi của con. Con tự nhủ: ‘Nào ta đi thú tội với Chúa’, và chính Ngài đã tha tội vạ cho con.”*

- Thánh vịnh 102,2: *“Lạy Chúa, xin nghe lời con cầu khẩn, tiếng con kêu, mong được thấu tới Ngài.”*

- Isaia 43,25: *“Nhưng chính ta đây, vì danh dự của Ta, Ta sẽ xoá bỏ các tội phản nghịch của ngươi, và không còn nhớ đến lỗi lầm của ngươi nữa.”*

- Mikha 7,19: “*Người sẽ lại thương xót chúng ta, tội lỗi chúng ta, Người chà đạp dưới chân. Mọi lỗi lầm chúng ta, Người ném xuống đáy biển.*”

b) Trong quan hệ với người khác:

- Thư Êphêsô 4,32: “*Phải đối xử tốt với nhau. Phải có lòng thương xót và biết tha thứ cho nhau, như Thiên Chúa đã tha thứ cho anh em trong Đức Kitô.*”

- Matthêu 6,14: “*Thật vậy, nấy anh em tha lỗi cho người ta, thì Cha anh em trên trời cũng sẽ tha thứ cho anh em.*”

- Luca 17,3-4: “*Nếu người anh em của anh xúc phạm đến anh, thì hãy khiển trách nó; nếu nó hối hận, thì hãy tha cho nó. Dù nó xúc phạm đến anh một ngày đến bảy lần, rồi bảy lần trở lại nói với anh: ‘Tôi hối hận’, thì anh cũng phải tha cho nó*”

c) Trong quan hệ với bản thân mình

- Thư Êphêsô 1,6: “*Để ta hằng ngợi khen ân sủng rạng ngời, ân sủng Người ban tặng cho ta trong Thánh Tử yêu dấu.*”

- 1 Gioan 3,2: “*Hiện giờ chúng ta là con Thiên Chúa; nhưng chúng ta sẽ như thế nào, điều ấy chưa được bày tỏ. Chúng ta biết rằng khi Đức Kitô xuất hiện, chúng ta sẽ nên giống như Người, vì Người thế nào, chúng ta sẽ thấy Người như vậy.*”

Sự tha thứ giống như một cái nón ba góc bao gồm Thiên Chúa, những người khác và cả bản thân bạn nữa.

Chẳng có ai lâm vào tình cảnh tách rời khỏi Thiên Chúa đến nỗi không thể nhận được sự tha thứ. Chúa không có thiên vị như trong thư Rôma đoạn 2, câu 11 chỉ rõ: “*Vì Thiên Chúa không thiên vị ai.*” Khi khuyên giải những người có khuynh hướng nghĩ rằng họ ở ngoài giới hạn sự tha thứ của Chúa, chúng ta cho họ thấy rằng Môisen đã giết một người trước khi được Chúa gọi (Xuất Hành 2,11-13). Rakhap, người hành nghề mại dâm đối xử tốt với những tên do thám, được Joshua gọi đến, có tên trong gia phả của Chúa Giêsu (Matthêu 1,5). Đavít là người được Chúa thương yêu, phạm tội tà dâm và đồng lõa sát nhân (2 Samuel 11). Ngay cả Thánh Phaolô tông đồ cũng có một quá khứ ô uế trước khi cải tà, vì ông tham gia bắt bớ và giết các Kitô hữu. Điềm cốt

lỗi ở đây chính là Chúa tha thứ từng người trong số họ, và thay đổi cuộc đời của họ hết như ngày nay Ngài làm đối với những người đang vật vã để được tha thứ.

Khi tới chỗ tha thứ lẫn nhau, chúng ta chỉ ra rằng điểm căn bản của việc Thiên Chúa tiếp nhận chúng ta chính là sự hy sinh của Chúa Giêsu (Ephêso 4,32), và bởi Ngài đã tha thứ chúng ta, cho nên chúng ta không có quyền hoặc lý do gì để không tha thứ lẫn nhau. Thực sự, Chúa ban ơn tha thứ đối với những việc chúng ta đã làm tùy thuộc vào những điều chúng ta cầu xin và mở rộng lòng tha thứ cho nhau. “Nhưng nếu anh em không tha thứ cho người ta, thì Cha anh em cũng sẽ không tha lỗi cho anh em.” (Mathêu 6,15).

Hãy hiểu rằng có một số nền văn hóa mong muốn né tránh sự đối mặt (Mathêu 18,15) song chúng ta không thể tránh né sự tha thứ nếu như chúng ta phải thực hiện ý Cha Trên Trời. Đó chẳng phải là một khả năng lựa chọn mà là sự cần thiết. Người không thể tha thứ cho người khác là người đang đốt cháy chiếc cầu một ngày nào đó tự mình phải bước qua.

Tìm đến và gặp được sự tha thứ của Chúa thường dễ dàng hơn là tha thứ cho chính chúng ta những điều mình đã làm, đặc biệt khi chúng ta có khuynh hướng cảm thấy hậu quả lỗi lầm của mình lại bắt con cái của mình phải gánh chịu. Đến đây cần phải trực diện với thực trạng: Tôi có quyền gì từ chối tha thứ cho chính mình trong khi Chúa đã thứ tha cho tôi?

7. Đồng Tính Luyến Ái

- Lêvi 18,22: “*Người không được ăn nằm với đàn ông như nằm với đàn bà.*” 20,13: “*Khi người đàn ông nào nằm với một người đàn ông như nằm với đàn bà, thì cả hai đã làm điều ghê tởm...*”

- Thư Rôma 1,24: “*Vì thế, Thiên Chúa đã để mặc họ buông theo dục vọng mà làm những điều ô uế, khiến thân thể họ ra hư hèn.*”

- 1 Côrintô 6,9: “*Nào anh em chẳng biết rằng những kẻ bất chính sẽ không được Nước Chúa làm cơ nghiệp sao ? Anh em*

đừng làm. Những kẻ dâm dăng, thờ ngẫu tượng, ngoại tình, trụy lạc...”

Lập trường truyền thống của nền văn hóa Thiên Chúa Giáo gốc Do Thái là đồng tính luyến ái, cùng những lễ thói khác đều bị Chúa lên án. Đối với Thiên Chúa, xử tội một người về hành vi họ không thể làm khác đi được quả là bất công. Tại đoạn này tuyệt nhiên không có sự hậu thuẫn khoa học nào cho luận điệu những người bị “sập bẫy” trở thành đồng tính luyến ái do mã di truyền của họ. Không có “chứng cứ” giảm nhẹ trách nhiệm con người trước Chúa trong lĩnh vực này.

Sự thật đồng tính luyến ái chỉ là một trong những hành vi có thể được Chúa tha thứ. Bằng sự tha thứ của Ngài, Ngài sẽ ban quyền năng để thay đổi. Những người đến để xin khuyên giải vấn đề này rơi vào một trong hai trường hợp: những người chấp nhận theo kiểu sống này, và những người tha thiết muốn được giúp đỡ để thay đổi.

Chúng ta phải rất cẩn trọng trong việc liệt hạng con người. Một hai cuộc gặp gỡ bất chợt với bản tính đồng tính luyến ái không làm cho một người trở thành một người đồng tính luyến ái, cũng như một hai ly rượu không làm cho một người trở thành một tên nghiện, song hành vi đồng tính không lay chuyển trước sau gì cũng dẫn tới việc trở thành một người đồng tính.

Trong khi khó mà thay đổi quan điểm sở thích tính dục, cũng không khó hơn như đối với một người đã được giải thoát khỏi chứng nghiện rượu lại không thể không có cơ kháng cự khi người đó nghĩ thấy hoặc lại một lần nữa nếm rượu. Điều quan trọng là kiểu sống này Thánh Phaolô đã gộp trong phần liệt kê những thất bại trước đây của người Côrintô, nói rằng: “Trước kia, có vài người trong anh em đã là như thế. Nhưng anh em đã được tẩy rửa, được thánh hóa, được nên công chính nhờ danh Chúa Giêsu Kitô và nhờ Thần Khí của Thiên Chúa chúng ta!

(1 Cr 6,11).

8. Lo Âu

- Mathêu 6,25-34: “*Vì vậy Thầy bảo cho anh em biết: đừng lo cho mạng sống: lấy gì mà ăn; cũng đừng lo cho thân thể: lấy gì mà mặc. Mạng sống chẳng trọng hơn của ăn, và thân thể chẳng trọng hơn áo mặc sao? Hãy xem chim trời: chúng không gieo, không gặt, không thu tích, vào kho; thế mà Cha anh em trên trời vẫn nuôi chúng. Anh em chẳng quý giá hơn chúng sao? Hỏi có ai trong anh em, nhờ lo lắng mà kéo dài đời mình thêm được dù chỉ một gang tay? Còn về áo mặc cũng thế, lo lắng làm gì? Hãy ngắm xem hoa huệ ngoài đồng mọc lên thế nào mà rút ra bài học: chúng không làm lụng, không kéo sợi; thế mà, Thầy bảo cho anh em biết: Ngay cả vua Salomôn, dù vinh hoa tột bậc, cũng không mặc đẹp bằng một bông hoa ấy... Trước hết hãy tìm kiếm Nước Thiên Chúa và đức công chính của Người, còn tất cả những thứ kia, Người sẽ thêm cho. Vậy anh em đừng lo lắng về ngày mai: ngày mai, cứ để ngày mai lo. Ngày nào có cái khổ của ngày ấy.*”

- Philíp 4,6: “*Anh em đừng lo lắng gì cả, nhưng trong mọi hoàn cảnh, anh em cứ đem lời cầu khẩn, van xin và tạ ơn, mà giải bày trước mặt Thiên Chúa những điều anh em thỉnh nguyện.*”

Một số người do bản chất thường thiên về lo lắng hơn những người khác, mặc dù sự lo âu hay lo lắng là vô chứng cứ, đơn giản vì đó là thường tình.

Chẳng một ai có thể lo lắng và tin tưởng Chúa cùng một lúc. Khi bạn khuyên giải một người đang đấu tranh với nỗi lo âu, hãy cố gắng cô lập nguyên nhân nỗi lo. Nếu có thể làm được gì để giảm bớt cái gốc lo âu, khi đó hãy giúp người được khuyên giải vạch ra một kế hoạch hành động tích cực.

Ví dụ, nếu một ai đó quá quyết mình bị ung thư song chưa bao giờ đi chẩn đoán bệnh, bước thứ nhất là phải tìm sự giúp đỡ đúng cách. Bước tiếp theo là phó thác cho Chúa điều gì chúng ta không thể đổi thay.

Thay Lời Kết :

“Này, bạn nghĩ sao về hoàn cảnh của tôi? Bạn nghĩ tôi nên hành xử thế nào trong trường hợp đó?” sau khi học hết khoá học này, khi nghe câu hỏi trên, bạn đã được trang bị tốt hơn để đưa ra lời khuyên giải, lời tư vấn. Xin Chúa luôn đồng hành với bạn khi bạn dẫn dắt con người đi vào con đường hướng đến bến bờ bình an giữa cuộc đời nhiều truân chuyên vất vả nhọc nhằn này. Đúng vậy, như người đặt lời thánh ca đã viết: *“Người có đức tin là người khuyên giải giỏi vì biết được cái đúng và cái sai!”*

Linh Mục Giuse Trần Đình Long, sss
Biên soạn